

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Dărămuș Eugenia Marcela****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Crișan Monica, prof. Popa Ramona Claudia, prof. Nandrea Maria, doc. Cutean Irina**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
Conf. univ. dr. Panaite Ovidiu**Tehnoredactare:** aj. analist programator
Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Schimb școlar de experiență între Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș și Wolfgang Ernst Gymnasium Budinggen (Germania) - Prof. Mucsi-Amarișei Andreea	3
Catedrala „Reîntregirii neamului” din Alba Iulia – Prof. Petri Maria	6
Influența stilului de atașament al elevului asupra activității la clasă – Prof. Oros Ligia	7
Cauzele abandonului școlar – Prof. Medrea Alina, prof. Jurca Mirela	9
Creativitate și inovație în procesul didactic – Prof. Lașiță Doina	11
Modalități de stimulare a potențialului creativ prin diverse tehnici de realizare a activităților practice din grădiniță – Prof. inv. preșcolar Ignat Ancuța Eliza, prof. inv. preșcolar Dîșoreanu Adela	14
Literatura subversivă – Ion D. Sîrbu. Privire monografică - Prof. Bran Koller Florina	16
Textul multimodal – o resursă instrucțională care încorporează mai multe modalități de comunicare – Prof. Costea Cristina Anca	10
Creativitate în alegerea temelor de lecție în funcție de condițiile materiale și umane – Prof. Florea Stoica Daniela Auruța	22
Proiect didactic – Prof. inv. preșcolar Balea Livia-Valentina, prof. inv. preșcolar Galdău Andreea - Claudia	24
Studiu privind utilizarea unor exerciții specifice în predarea limbii române minorităților – Prof. inv. primar Alecușan Elena-Gabriela	27
Importanța serbărilor în viața copilului preșcolar – exemple de bune practici – Prof. inv. preșcolar Bîte Aniela Ioana	30

Educația ecologică – Prof. Mateș Rodica	31
Prezentarea platformei educaționale – Resurse educaționale deschise religie RED-Religie.ro – Prof. Bălan Anca	32
„1 Decembrie – Ziua Națională a României” – Prof. Breaz Adriana	34
Practici și metode inovatoare în integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale – Prof. Țuculete Marinela	35
Pentru a avea o națiune sănătoasă, trebuie să oprim fumatul la copii – Prof. Ursaleș Traian-Nicolae	37
Dezvoltarea stimei de sine la școlarii mici – Prof. înv. primar Radu Carmen Dumitrița	40
Educația născută în spiritul și școlile Blajului (VI) – Prof. Poptelecan Călin	42
Importanța cercetării și cunoașterea mediului înconjurător în educația timpurie – Prof. înv. preșcolar Soporan Cornelia, prof. înv. preșcolar Mif Delia Emilia	43

SCHIMB ȘCOLAR DE EXPERIENȚĂ ÎNTRE COLEGIUL NAȚIONAL „LUCIAN BLAGA” – SEBEȘ ȘI WOLFGANG ERNST GYMNASIUM BÜDINGEN (GERMANIA)

Prof. Mucsi-Amariței Andreea, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș

Participarea la un program de schimb pentru tineri este o ocazie excelentă de a-ți dezvolta noi competențe, de a deveni conștient de realitățile sociale și de diferențele culturale, de a-ți consolida valori precum solidaritatea, democrația și prietenia. Schimbul școlar dintre Colegiul Național „Lucian Blaga” – Sebeș și Wolfgang Ernst Gymnasium Büdingen (Germania) a devenit deja o tradiție, ajungând la minunata vârstă de 15 ani! Acest amplu proiect a debutat în anul 2008 cu ajutorul cadrelor didactice din Ulrich Engler, Büdingen și prof. Mucsi-Amariței Andreea de la Colegiul Național „Lucian Blaga” din Sebeș, având dorința de a realiza o activitate durabilă, care aduce beneficii tinerilor acestor două orașe înfrățite. Schimbul are ca obiective principale: cunoașterea reciprocă a culturii celor două țări, perfecționarea nivelului de limba germană al elevilor care studiază în colegiul nostru, legarea de prietenii și realizarea unei punți între două culturi, două națiuni și mai ales, între două comunități.

Schimbul de experiență cu Gimnaziul Wolfgang Ernst este cu siguranță una dintre cele mai frumoase activități organizate de colegiul nostru. Aceasta experiență se rezumă la o săptămână petrecută în Sebeș de către elevii din țara parteneră schimbului împreună cu elevii colegiului nostru în care vor lua parte la mai multe activități și vor învăța despre cultura noastră. Aceeași experiență o vor avea și elevii români în țara parteneră schimbului. Schimbul se realizează anual în luna iunie, când delegația, formată din doi profesori și un minimum de 10 elevi, participă, timp de o săptămână, la orele de curs de la Gimnaziul Wolfgang Ernst, la activitățile realizate de școala parteneră, precum și la întâlnirile cu oficialități. În luna septembrie, grupul din Germania se deplasează spre Sebeș, unde participă, alături de elevii Colegiului Național „Lucian Blaga”, la un program realizat în școală, excursii și drumeții pentru cunoașterea orizontului local, la întâlniri cu oficialități sau la activități culturale.

Anul școlar 2023/2024 a debutat cu vizita grupului german format din două profesoare: Haro Regine și Christiane Meub și 9 elevi, iar ca răspuns la această vizită, un grup de elevi de la Colegiul Național „Lucian Blaga”, însoțiți de doi profesori, se vor deplasa în Germania pentru schimbul școlar, în luna mai, 2024.

Programul schimbului școlar din săptămâna 8-15.10.2023 a presupus următoarele activități:

- luni – ore de curs urmate de primirea oficială a oaspeților de către primarul municipiului Sebeș, domnul Dorin Nistor la Centrul Cultural „Lucian Blaga” din Sebeș,

urmată de dansuri tradiționale săsești și românești;

-marți: ore de curs și vizită la Alba Iulia cu turul cetății Alba Carolina, dar și vizitarea unor obiective cultural-istorice din oraș ;

-miercuri: excursie la Sibiu;

-joi: ore de curs, urmate de turul orașului Sebeș, urmat de o aniversare a unei zile de naștere- la Asociația „Terra Sebus Archery”;

-vineri-ore de curs și vizita la Fabrica de hârtie din Petrești și masa festivă de încheiere a schimbului școlar, în care au fost implicați părinții-elevi și oficialități.

În cadrul acestui schimb de experiență, un rol important l-au avut familiile în care au locuit elevii germani, părinții implicându-se activ în derularea evenimentelor și profesorii colegiului care au primit profesoarele și elevii germani la orele de predare . Ca de fiecare dată, elevii germani au ocazia să descopere modele de bună practică pedagogică, să cunoască și înțeleagă mai bine cultura noastră, să vină în contact cu tradițiile, în definitiv să ne descopere țara, respectiv orașul nostru.

Mulțumim tuturor celor implicați în acest schimb școlar, în special doamnei profesor Andreea Mucsi-Amariței, celorlalte profesoare din catedra de limbă germană, părinților și elevilor care susțin acest schimb de experiență româno-german.

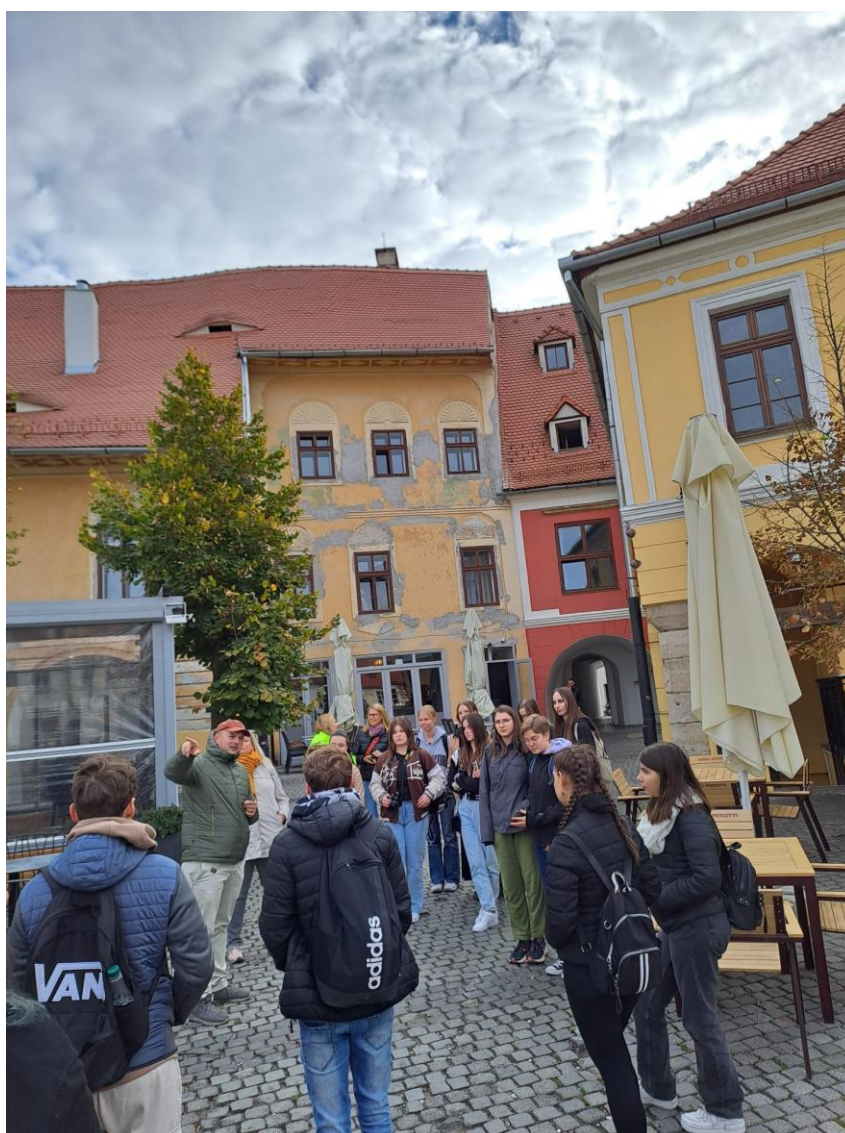
Schimbul de experiență cu Bűdingen este un program care nu trebuie ratat sub nicio formă de elevii Colegiului „Lucian Blaga”, fiind o experiență unică de care nu poți beneficia în niciun alt mod, și de care îți vei aminti cu bucurie toată viața.

1. Prezentarea orașului înfrățit „Bűdingen” de către elevii de la gimnaziul Wolfgang Ernst.

2. Vizită „Alba Iulia”

3. Vizită Sibiu

CATEDRALA „REÎNTREGIRII NEAMULUI” DIN ALBA IULIA

Prof. Petri Maria, Liceul Teoretic Teiuș, Șc. Gim. „Ioan de Hunedoara” Sântimbru

Catedrala Reîntregirii Neamului sau Catedrala ortodoxă „Sfânta Treime” ori Catedrala Încoronării, este situată pe latura vestică a cetății medievale din Alba Iulia. Ea a fost construită între anii 1921-1922, după planurile arhitectului Victor Ștefănescu, în stilul vechilor biserici românești. Zidită pe locul vechii biserici a lui Mihai Viteazul, catedrala este situată în centrul unui edificiu în formă dreptunghiulară, compus din două pavilioane mari, legate între ele prin galerii cu arcaturi și colonade duble și două pavilioane mai mici.

Biserica, cu o turlă înaltă de 58 de metri, a fost renovată și reparată în perioada 1993-1994 și resfințită la 19 iunie 1993. Ea reprezintă ideea de unitate a poporului român, pentru că în această catedrală, la 15 octombrie 1922, a fost încoronat ca rege al României, Ferdinand I.

Ansamblul dreptunghiular ce înconjoară catedrala, include două pavilioane mari, în partea estică, care adăpostesc reședința și administrația Episcopiei, iar în vest două pavilioane de dimensiuni mai mici care adăpostesc administrația și personalul ce deservește catedrala. Aceste pavilioane comunică între ele prin galerii, susținute de coloane cu arcade duble, similare cerdacurilor specifice așezămintelor monahale.

Intrarea în curtea catedralei se face printr-un portal amplasat sub turnul clopotniță de 58 de metri înălțime, situat pe latura vestică a cetății, spre Platoul Romanilor. Deasupra portalului decorat cu motive tradiționale se găsesc icoanele lucrate în mozaic ale Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril iar de o parte și de alta a intrării, icoanele Sfinților Apostoli Petru și Pavel și ale împăraților biblici David și Solomon.

În nișele pridvorului sunt fixate patru plăci din marmură cu inscripții comemorative ce ne aduc aminte de patru evenimente importante din istoria noastră națională:

1. Tipărirea pentru prima dată în limba română a Noului Testament de către Mitropolitul Simion Ștefan la 1648;
2. Unirea de la 1600, înfăptuită de către Mihai Viteazul;
3. Martiriul lui Horea, Cloșca și Crișan, din anul 1785;
4. Refacerea unității spirituale și bisericești a românilor în anul 1948.

Fig. 01 Catedrala Reîntregirii Neamului Alba Iulia

Sursa: https://www.google.com/search?q=catedrala+reintregirii&rlz=1C1JZAP_roRO875RO875&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjN6JXN17vrAhXok4sKHa4HCpcQ_AUoAXoECBwQAw&biw=1366&bih=625#imgrc=U5dJfR8y_H_4pM

Concepută după modelul Mitropoliei din Târgoviște, cu picturi în stil neobârncovenesc, catedrala are în pronaos portretul lui Mihai Viteazul și al Doamnei Stanca, iar în naos, pe peretele de la intrare, pe cel al Regelui Ferdinand I și al Reginei Maria. Naosul catedralei este mare, cu o formă dreptunghiulară și o cupolă înaltă, susținută de coloane înalte, placate cu marmură roșie de Moneasa.

Pereții sunt pictați în frescă în stil neobizantin, de către pictorul Costin Petrescu și ucenicii săi și zugrăvesc scene biblice. La intrarea în catedrală se află și o placă comemorativă, referitoare la unirea Transilvaniei cu România.

Iconostasul din lemn de stejar a fost lucrat de maestrul C.M. Babic, iar icoanele de pe el pictate de către Ion Noroce. De o parte și de alta a iconostasului sunt așezate icoanele Sfinților Ierarhi transilvăneni Ilie Iorest (1640-1642) și Sava Brancovici (1656-1683), precum și ale Cuvioșilor Mărturisitori Visarion Sarai, Sofronie de la Cioara și Sfântul Mucenic Nicolae Oprea de la Săliște. Hramul Catedralei este „Preasfânta Treime” și „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”.

În prezent aici se află sediul Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia.

Bibliografie

- Anghel, G., Măhăra, G., Anghel, Emilia (1982), Alba. Ghid turistic al județului, Edit. Sport-Turism, București;
- Cândea Melinda, Erdeli G., (2001), România. Potențialul turistic și turism, Ed. Universității, București;
- Mocean, I., Cenar, I. (coord). (1980), Alba. Monografie, Edit. Sport-Turism, București;
- Morariu, T., Bogdan, O., Maier. A., Județul Alba, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1980;
- <https://blog.hotelguru.ro/top-5-atractii-turistice-din-orasul-alba-iulia/>
- <https://vizitezaalbaiulia.ro/ce-trebuie-sa-vizitam-daca-stam-doar-o-zi-in-alba-iulia/>
- <https://alba24.ro/top-10-cele-mai-frumoase-locuri-de-vizitat-din-judetul-alba-recomandate-de-cititorii-alba24-contribuiti-la-stabilire>
- <https://ideipentruvacanta.ro/obiective-turistice-in-alba-iulia/>
- <https://locurifaine.ro/locuri-de-vizitat-in-alba-iulia-obiective-turistice/>
- <https://albaiuliaqr.ro/category/obiective-turistice/>
- <https://www.i-tour.ro/obiective-turistice-in-cetatea-alba-iulia/>
- <https://turism.apulum.ro/>
- <https://www.albatourism.ro/>

INFLUENȚA STILULUI DE ATAȘAMENT AL ELEVULUI ASUPRA ACTIVITĂȚII LA CLASĂ

Prof. Oros Ligia Elena, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Oamenii sunt născuți cu o nevoie lăuntrică de a avea relații, iar relația cu părinții este primul loc unde această nevoie este exprimată sau inhibată. Iubirea, în sens larg, pe care oamenii o trăiesc ca adulți, conține o mare parte din atașamentul dezvoltat pe când erau copii față de mamele lor. Dinamica acestei relații timpurii își lasă amprenta la nivel psihologic.

Atașamentul nu e un fenomen limitat exclusiv la copilărie, ci persistă toată viața, chiar dacă figura de atașament principală poate varia de-a lungul timpului. Atașamentul este atât un program ereditar pentru bebeluș, cât și, consecință logică, unul dintre elementele fundamentale ale viitoarei maniere de a iubi a adultului.

Teoria atașamentului se întemeiază pe ideea că nevoia de a trăi într-o relație apropiată este imprimată în genele noastre. Cercetările lui Bowlby i-au permis să înțeleagă faptul că oamenii sunt programați, ca specie, să aleagă pe parcursul vieții câțiva indivizi anume care vor deveni persoanele cele mai importante. Omul este învățat să depindă de persoana semnificativă din anturajul său încă de la naștere.

Adolescenții, tinerii, maturii, la fel precum copiii, au necesitatea de a avea un îngrijitor alături, o persoană care este deplin interesată de binele lor și care este oricând disponibilă și receptivă. Spre deosebire de relația copil – părinte, care este unidirecțională și are un îngrijitor și un căutător de îngrijire clar determinat, relațiile emoționale mature sunt reciproce și mutuale, fiecare partener îndeplinind pe rând rolurile de îngrijitor și de căutător de îngrijire.

Teoria atașamentului distinge trei *stiluri de atașament* principale sau modalități prin care persoanele percep și reacționează la apropiere în cuplu, asemănătoare cu cele constatate în cazul copiilor – stilul securizant, cel anxios și cel evitant. Deosebirea constă în faptul că adulții sunt capabili de un nivel mai ridicat de abstractizare și, astfel, nevoia individului de a simți prezența fizică permanentă a partenerului poate fi înlocuită temporar de certitudinea că acesta este disponibil pentru noi din punct de vedere psihologic și emoțional. În linii generale, se poate afirma că persoanele cu *stil securizant* se simt confortabil în intimitate și sunt de obicei receptive și deschise către nevoile proprii și ale partenerului. Persoanele cu *stil anxios* sunt foarte dornice de intimitate, sunt deosebit de preocupate de relațiile lor și sunt în general îngrijorate în legătură cu capacitatea partenerului de a le iubi la fel de mult. Persoanele cu *stil evitant* pun semnul egalității între intimitate și pierderea independenței personale și încearcă în permanență să limiteze apropierea de partener.

Unii copii se simt în siguranță în prezența mamei, explorează și socializează chiar și cu străini. Când aceasta părăsește încăperea sunt vădit supărați, plâng, o strigă și o caută. Imediat ce se întoarce, copilul se bucură, se cere alinat și se liniștește destul de repede. Aceștia sunt copiii cu un *stil securizant* de atașament.

Alți copii erau temători chiar în prezența mamei, fără să exploreze și fără să socializeze cu străini. La plecarea acesteia erau vădit supărați, însă când se întorcea în cameră aveau un comportament ambivalent: pe de o parte doreau să fie alinați, dar pe de altă parte se îndepărtau de ea. Acești copii au un *stil anxios-ambivalent* de atașament.

A treia categorie a fost cea a copiilor cu un *stil anxios-evitant* de atașament. Aceștia evitau sau ignorau mama și exprimau prea puțină emoție la plecarea și la întoarcerea acesteia.

Unii copii nu au putut fi încadrați în niciuna dintre aceste trei categorii pentru că păreau să nu aibă diferențe consistente între etapele experimentului: cu mama, după plecarea mamei, la întoarcerea ei. Acești copii au un *stil dezorganizat de atașament*.

Pentru ca un copil să se dezvolte armonios, încrezător în sine și echilibrat emoțional, el are nevoie de o bază sigură, pe care o primește din familie, prin modul în care părinții i-au oferit suportul afectiv necesar dezvoltării sale. Astfel, aceste stiluri de atașament se vor reflecta în modul în care copilul se va raporta la lumea din jur și la ceilalți, și în ușurința cu care se va integra într-un colectiv nou.

Atașamentul constituie baza într-o relație, calitatea atașamentului depinde de calitatea interacțiunii celor doi, a plăcerii pe care o au fiind împreună, a sensibilității și ajustărilor pe care le fac, fizic și psihic, în interacțiunea lor. Stilul de atașament reflectă sistemul de idei, atitudini și expectanțe față de relația de cuplu și partener. Această relaționare poate fi manifestată prin intermediul celor cinci limbaje ale iubirii: serviciile, mângâierile fizice, timpul în doi, darurile și cuvintele de încurajare, care pot fi exprimate, la rândul lor, prin mai multe dialecte.

În activitatea sa, cadrul didactic este nevoit să identifice stilul de atașament a fiecărui elev, să înțeleagă cum acest stil de atașament afectează activitatea elevului în decursul celor 50 de minute ale orei de curs, este evident că profesorul poate să identifice principalele moduri prin care elevi având stiluri de atașament diferite se adaptează în colectivul clasei, modul în care relațiile între acești elevi sunt favorizate, sau îngreunate, de prezența unui anumit stil de atașament.

Inclusiv în momentul în care un cadru didactic este pus în fața unei situații de manifestare a fenomenului de bullying rădăcinile izbucnirii acestui fenomen pot fi legate de stilul de atașament al fiecăruia din actorii implicați.

Referințe:

1. BOWLBY, J. *O bază de siguranță. Aplicații clinice ale teoriei atașamentului*. București:

Trei, 2011. 278 p.

2. NICOLA I, „Afectivitatea- liant al vieții psihice infantile” în Revista Învățământului preșcolar, 1999;

3. PAVELCU V, „Cunoașterea de sine și cunoașterea personalității”, 1982.

4. SAVCA, L., MUNTEANU, A. Influența separării părinți - copii asupra calității relației de cuplu în viața adultă a copilului. În: Psihologie, revistă științifico-practică, 2012, nr.2, p.14-25.

5. LEVINE, A., RACHEL, HELLER, S.F., *Stilurile de atașament: o nouă teorie a atașamentului: cum să găsești și să păstrezi o relație de cuplu fericită*. Cluj Napoca: Editura A.S.C.R., 2018. 286 p.

6. CHAPMAN, G. Cele cinci limbaje ale iubirii. București: Curtea veche, ediția a V-a, 2015. 223 p.

7. KINNISON, J.E. *Cum să iubești (sau să părăsești) un partener distant*. București: Curtea Veche, 2018. 256 p.

CAUZELE ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Medrea Alina, prof. Jurca Mirela, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Cauzele abandonului școlar pot fi evaluate din trei perspective:

1. **Cauze psihologice** - care țin de personalitatea și starea de sănătate a elevului: motivație școlară scăzută, lipsă de interes, încredere scăzută în educația școlară, oboseală, anxietate, autoeficacitate scăzută, imagine de sine deteriorată, sentimente de inferioritate, abilități sociale reduse, pasivitate; refuzul de a adera la o alegere făcută de alții (reacție la presiunea exercitată de dorințele adulților)
2. **Cauze sociale** care țin de familie, condițiile socio-economice ale familie: sărăcia, stil parental indiferent, neglijent, familii dizarmonice, părinți foarte ocupați sau plecați în străinătate;
3. **Cauze psihopedagogice** care țin de contextul școlar specific (inclusiv relația profesor elev): presiunea grupului, supraîncărcarea școlară, comunicarea defectuoasă elev-profesor (ironizarea, umilirea elevului) evaluarea subiectivă, frica de evaluare, conflict cu colegii, practici educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante, incompatibilitate între aspirațiile, trebuințele de învățare și oferta educațională a școlii; formă de apărare – împotriva disciplinei excesiv de rigidă și severă, politici proabsenteiste ale școlii la elevii din clasele terminale (în școlile de „elită”)

I.2.1. **Cauzele psihologice**

Cauzele psihologice sunt acele cauze care țin de elev, de structura lui particulară și se referă la:

- anumite probleme grave de sănătate de natură anatomo-fiziologice (malformații corporale sau defecte senzoriale, inclusiv handicapul fizic) care dau naștere unor complexe de inferioritate și în cazul în care acest copil nu este susținut afectiv de către cei din jur, el va deveni tot mai suspicios și timorat în situațiile școlare evitând pe cât posibil acțiuni de grup și în final să abandoneze școala;
- cauze psihologice care țin de deficiențe ale dezvoltării psiho-intelectuale (nivel redus al inteligenței, autismul infantil, profunda interiorizare a ideilor, a sentimentelor proprii, îndepărtarea de realitate, hipersensibilitate sau irascibilitate, stau la baza crizelor impulsive și a reacțiilor de abandon școlar de tot felul, inclusiv a celui școlar.

I.2.2. **Cauzele sociale**

Alături de școală, **familia** reprezintă un instrument esențial de reglare a legăturilor copilului cu mediul. Familia este unul din factorii hotărâtori care contribuie la formarea personalității acestuia, pregătindu-l astfel pentru viață. De felul în care se achită de sarcinile care-i revin, de modul în care-și asumă propriile-i roluri depinde dezvoltarea ulterioară a copilului. Familia trebuie să asigure copilului propriu un mediu favorabil dezvoltării și învățării. Scopul principal al educației

părintești este acela de a pregăti copilul pentru existența independentă ca adult. Un copil își începe viața printr-o stare de totală dependență. Dacă educația lui este reușită, tânărul sau tânăra se va desprinde din acea dependență, devenind o ființă umană cu respect de sine, responsabili față de sine și capabilă să răspundă cu entuziasm și competență la provocările vieții. Viitorul adult va deveni „independent” nu numai din punct de vedere financiar, ci și intelectual și psihic. Există o veche și excelentă maximă care spune că o educație părintească eficientă constă în primul rând în a-i da copilului rădăcini să se dezvolte și apoi aripi să zboare. Studiile de specialitate au arătat că situația concretă în care se dezvoltă copilul, cu alte cuvinte situația familiei în care crește copilul și tot ceea ce derivă din această situație, reprezintă principala cauză a abandonului școlar.

Starea materială

Starea materială bună a familiei este un factor important al reușitei școlare, disponibilitățile financiare existente putând susține școlarizarea (taxe, rechizite, cărți etc.) și crearea condițiilor necesare studiilor de lungă durată și pentru profesii solicitate imediat pe piața forței de muncă.

Putem vorbi de adevărate bariere socio-economice care reduc șansele familiilor sărace de a-și trimite copiii la școală, cum ar fi:

1. asigurarea hranei zilnice și a pachetelului cu mâncare pentru școală.
2. lipsa îmbrăcăminte și încălțăminte sezoniere,
3. lipsa condițiilor locative necesare studiului,
4. costurile/ cheltuielile educaționale ridicate

Climatul familial

Familia, prin tonalitatea și atmosfera sa afectivă, prin dimensiunea sa culturală și gradul ei de integrare socială, constituie un mediu educativ determinant. Orice dezacorduri și tensiuni existente în mediul familial vor genera în conștiința copilului îndoieli, reticențe sau reacții neadaptative. Analiza succintă a rolului climatului familial în ceea ce privește abandonul școlar se bazează pe câteva repere:

- a) dezorganizarea familiei
- b) divergențele educative dintre membrii adulți ai familiei
- c) Grupul fratern
- d) Dezacordul dintre cerere și ofertă

Absența controlului parental

Școala obligă părinții să exercite asupra copiilor un control accentuat. Familiile copiilor care abandonează școala sunt deficitare sub aspectul controlului parental exercitat, acest deficit manifestându-se prin:

- lipsa ajutorului la învățătură din partea părinților. Lipsa sprijinului părinților în pregătirea școlară a copiilor contribuie într-o mare măsură la randamentul școlar scăzut al acestora.
- lipsa controlului asupra activității copiilor în timpul liber; aceasta se datorează fie mediului familial dezorganizat, caracterizat de violență și consum de alcool, fie faptului că părinții sunt mult prea ocupați, neputând astfel să-și supravegheze copiii.

Nivel cultural scăzut

Elevul provenit dintr-un mediu familial favorizant beneficiază, chiar de la începutul școlarității, de un „tezaur cultural” identic sau foarte apropiat de cultura vehiculată de școală, ceea ce îi va asigura succesul școlar și, ulterior, cel profesional. Totodată, copilul aparținând unei astfel de familii este stimulat să frecventeze diferite instituții culturale și să participe la realizarea unor activități culturale intrafamiliale. Prin comparație cu aceste familii, cele cu un mediu defavorizant nu pot să asigure copiilor referințele culturale minime, necesare pentru a valorifica eficient oferta școlară existentă.

Abandonul școlar ține, în primul rând, de abandonarea școlii în contextul mentalității, acțiunilor și nevoilor sociale. Școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că, în ziua de azi, nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine. Drept urmare, „rețeta succesului”, „exemplele de succes” ori alte sinonime din această categorie par a constitui apanajul unor neduși la școală sau, în orice caz, la școala calificării pentru reușita dobândită. Pe trepte inferioare ale vârstei și parvenirii, se bucură de mare trecere mediatică, bănească, admirativă cei care și-au legat

performanțele de abandonarea școlii, văzută drept opțiune binevenită în atingerea succesului. Folclorul foarte nou a impus prostește vorbe de felul „ai carte, n-ai parte” și „tocilarii”, ca semn depreciativ al celor care încă sunt convinși că e bine să scrii și să citești ca lumea.

Bibliografie

1.Wikipedia

2.<https://acced.isjtlucea.ro/wp-content/uploads/2019/02/Absenteism-si-abandon-scolar-in-comunitatile-din-proiect-1.pdf>

CREATIVITATE ȘI INOVAȚIE ÎN PROCESUL DIDACTIC

Prof. Lașiță Doina, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Deva

Creativitatea pedagogică definește modelul calităților necesare educatorului /cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activități eficiente prin valorificarea capacităților sale de înnoire permanentă a acțiunilor specifice angajate la nivelul sistemului și al procesului de învățământ.

Capacitatea de a gândi abstract, flexibilitatea gândirii, fluența ideatională, o inteligență generală superioară, sensibilitatea la probleme, legată de un mai pronunțat spirit de observație și de o mai bună receptivitate sau „deschidere la experiență”, curiozitate, încredere în sine, dispoziția de a-și asuma scopuri îndepărtate și autoimpuse, perseverență în urmărirea lor, nevoia de a realiza ceva, independență în gândire sunt câteva dintre trăsăturile de personalitate mai des asociate cu capacitatea creativă.

Rolul creativității și al inovației în procesul didactic

Există mai multe trepte de creativitate. C. W. Taylor descrie cinci „planuri” ale creativității.

Creativitatea expresivă se manifestă liber și spontan în desenele sau construcțiile copiilor mici. Nu se pune problema, la acest nivel, de originalitate. Este însă un mijloc excelent de a cultiva aptitudinile creatoare ce se vor manifesta ulterior.

Planul productiv este planul creării de obiecte, specific muncilor obișnuite. Un olar sau o țesătoare de covoare produc obiecte a căror formă se realizează conform unei tradiții, unei tehnici consacrate, aportul personal fiind redus. Este planul la nivelul căruia accede orice om muncitor.

Planul inventiv este accesibil unei minorități foarte importante. E vorba de inventatori, acele persoane ce reușesc să aducă ameliorări parțiale unei unelte, unui aparat, unei teorii controversate.

Creativitatea inovatoare o găsim la oamenii caracterizați ca fiind „talente”. Ei realizează opere a căror originalitate este remarcată cel puțin pe plan național.

Creativitatea emergentă este caracteristică geniului, omului care aduce schimbări radicale, revoluționare într-un domeniu și a cărui personalitate se impune de-a lungul mai multor generații.

În afară de aceste aspecte, dacă nu creativitatea, cel puțin imaginația este necesară fiecăruia dintre noi în condițiile vieții obișnuite.

În ce privește factorii creativității, se poate vorbi, mai întâi, de *aptitudini* pentru creație. Există anumite structuri cerebrale, pe care nu le cunoaștem, care favorizează imaginația, ele creând predispoziții de diferite grade pentru sinteza unor noi imagini, unor noi idei. Totuși, e nevoie de intervenția mediului, a experienței pentru ca ele să dea naștere la ceea ce numim talent.

A doilea factor care trebuie amintit este *experiența*, cunoștințele acumulate. Importantă nu este doar cantitatea, bogăția experienței, ci și varietatea ei. Multe descoperiri într-un domeniu au fost sugerate de soluțiile găsite în altă disciplină.

Se disting două feluri de experiențe:

a) o experiență directă, acumulată prin contactul direct cu fenomenele sau prin discuții personale cu specialiștii;

b) o experiență indirectă, obținută prin lectură sau audierea de expuneri.

Alți factori interni ai dezvoltării creativității sunt *motivația* și *voința*. Creșterea dorinței, a interesului pentru creație, ca și a forței de a birui obstacole are, evident, un rol notabil în susținerea activității creatoare.

Societatea are o influență deosebit de importantă pentru înflorirea spiritului creativ într-un domeniu sau altul. În primul rând, intervin cerințele sociale.

Un alt factor determinat în stimularea creativității îl constituie *gradul de dezvoltare a științei, tehnicii, artei*.

Procesul creativ

În procesul de creație se pot distinge patru faze: *pregătirea, incubarea, iluminarea și elaborarea* (împreună cu verificarea). Cu diferențele de rigoare, aceste etape se întâlnesc atât în creația artistică, cât și în cea științifică sau tehnică. Nu întotdeauna etapele se succed în această ordine și nu întotdeauna sunt la fel de importante.

Prima și ultima fază (pregătirea și verificarea) sunt organizate în mod rațional și se desfășoară conștient, fiind proprii creației științifice și tehnice. Celelalte două (incubarea și iluminarea) sunt nelipsite în orice proces creator, indiferent de domeniu.

Pregătirea (prepararea) este o fază complexă, buna ei desfășurare depinde de creator, de conștiințiozitatea cu care el se ocupă de problema în speță, dar mai ales de întreaga lui pregătire generală și în specialitatea respectivă.

Cu formularea problemei, faza de pregătire nu s-a terminat. Adesea ea acoperă demersurile investigative și rezolutive de care este în stare persoana: informarea minuțioasă asupra „istoricului” problemei, asupra tentativelor altora de a o soluționa, apoi emiterea ipotezelor și verificarea lor mintală sau practică.

Incubarea, privită din afară, pare o perioadă pasivă de odihnă, o pauză sau o întrerupere voită a efortului. Socotită așa, ea n-ar putea figura drept etapă a procesului de creație, deși este.

Iluminarea (inspirația) este momentul străfulgerării ideii. Răspunsul pe care-l căutăm na apare ca o iluminare bruscă a conștiinței, ca o intuiție instantanee și aproape miraculoasă. În unele cazuri iluminarea este rezultatul unei înțelegeri de ansamblu a structurii dinamice a unui lucru sau fenomen.

Elaborarea, completată cu verificarea, solicită multă perseverență, meticulozitate și ingeniozitate pentru a duce creația la bun sfârșit în cele mai mici detalii ale sale și apoi multă încredere în sine și în opera creată, pentru a o impune opiniei publice.

La educarea creativității sunt importante, deopotrivă, metodele, relația profesor-elevi (autentic democratică și de cooperare), atitudinea adultului față de elev (deschisă și receptivă față de copil și de valorile creativității sale) și atmosfera pe care cadrul didactic o instaurează în clasă.

Trebuie să fim conștienți și să combatem anumite piedici în calea manifestării imaginației, creativității. Asemenea obstacole exterioare sau inerente individului sunt denumite, de obicei, blocaje.

Există totuși și blocaje creative ale elevilor, cum sunt:

a) *Blocaje culturale.*

Conformistul este unul din ele: dorința oamenilor ca toți cetățenii să gândească și să se poarte la fel. Cei cu idei sau comportări neobișnuite sunt priviți cu suspiciune și chiar cu dezaprobare, ceea ce constituie o descurajare pentru asemenea persoane.

Apoi, există, în general, o *neîncredere în fantezie* și o prețuire exagerată a rațiunii logice, a raționamentelor.

b) *Blocaje metodologice* sunt acelea ce rezultă din procedeele de gândire. Așa e cazul *rigidității algoritmilor anteriori*. Se numește algoritm o succesiune determinată de operații permițând rezolvarea unei anumite categorii de probleme. Noi suntem obișnuiți să aplicăm într-o situație un anumit algoritm și, deși nu pare a se potrivi, stăruim în a-l aplica, în loc să încercăm altceva.

De asemenea, se observă cazuri de *fixitate funcțională*: folosim obiectele și uneltele potrivit funcției lor obișnuite și nu ne vine în minte să le utilizăm altfel.

Tot în această categorie de blocaje găsim și *critica prematură*, evidențiată de Al. Obsborn, unul din promotorii cultivării creativității. Atunci când ne gândim la soluționarea unei probleme complexe, spune el, sunt momente când ne vin în minte tot felul de idei. Dacă, îndată ce apare o sugestie, ne apucăm să discutăm valoarea ei, acest act blochează venirea altor idei în conștiință.

c) Blocaje emotive

Factorii afectivi au o influență importantă: *teama de a nu greși*, de a nu se face de râs, poate împiedica pe cineva să exprime și să dezvolte un punct de vedere neobișnuit. De asemenea, *graba de a accepta prima idee* este greșită, fiindcă rareori soluția apare de la început. Unii *se descurajează rapid*, dat fiind că munca de creație, de inovație este dificilă și solicită eforturi de lungă durată. Și *tendința exagerată de a-i întrece pe alții* implică evitarea ideilor prea deosebite și dăunează procesului de creație.

Dezvoltarea creativității în învățământ

În primul rând, trebuie schimbat climatul în procesul didactic, pentru a elimina blocajele culturale și emotive, puternice în școala din trecut. Se cer relații destinate, democratice, între elevi și profesori. Apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, inițiativa elevilor prin folosirea metodelor. În fine, fantezia trebuie și ea apreciată corespunzător, alături de temeinicia cunoștințelor, de raționamentul riguros și de spiritul critic.

Învățământul determină creșterea numărului acestora tocmai datorită exercițiului de creativitate angajat permanent la nivelul lecției, orei de dirigenție etc., care solicită educatorului adaptarea continuă la situații noi, imprevizibile, în regim de viteză rapidă.

Produsul creator reflectă complexitatea relațiilor subiect-obiect. relații angajate la nivelul acțiunii educaționale/didactice prin multiplicarea corespondențelor pedagogice necesare între obiectivele pedagogice - conținuturile pedagogice - strategiile de predare-învățare-evaluare, direcționate special pentru realizarea unui învățământ prioritar formativ.

Domeniul educației dezvoltă un spațiu și un timp pedagogic deschis creativității în plan individual (creativitatea cadrului didactic, creativitatea elevului), colectiv (creativitatea colectivului didactic, creativitatea clasei de elevi, creativitatea microgrupurilor de elevi) și social (creativitatea organizației școlare, creativitatea comunității educaționale, naționale, teritoriale, locale).

Procesul creator de tip pedagogic este angajat la nivelul proiectării didactice/educației care presupune valorificarea etapelor de pregătire-incubație-iluminare-verificare a modului de realizare a lecției, orei de dirigenție etc în sens prioritar formativ.

Primele două etape - *pregătirea și incubajia* - impun un anumit (auto)control pedagogic, exercitat de cadrul didactic în diferite contexte educaționale.

Etapa *iluminării* presupune înțelegerea deplină a situației didactice/educative create stimulând decizia originală și eficientă, condensată afectiv într-un anumit moment. de eliberare, „la care nu se poate ajunge dacă lipsesc premisele obținute în faza de incubajie” (Landau, Erika).

Etapa *verificării* finalizează procesul creator, exprimat printr-un produs specific – simbol, sens verbal, obiect, acțiune, relație socială etc. - care respectă particularitățile domeniului de referință (ciclu, disciplină de învățământ), acționând la nivelul perfecționării relației subiect-obiect, angajată în mediul școlar și extrașcolar

Produsul creator de tip pedagogic este situat la nivelul inventivității care reflectă capacitatea educatoarelor, învățătorilor, profesorilor, de „a produce” relații instructive și educaționale noi (vezi relația subiect-obiect. dezvoltată la nivelul structurii acțiunii educaționale/didactice) în raport cu realizările anterioare).

În această accepție, valorificând o teză de bază, afirmată la nivelul praxiologiei - „orice lucru bine făcut este un lucru nou” (Kotarbinski, Tadeusz) - orice activitate didactică/educativă (lecție, oră de dirigenție etc.) eficientă este o activitate nouă care asigură adaptarea proiectului pedagogic la situațiile concrete ale clasei și ale câmpului psihosocial, aflate într-o continuă schimbare și transformare. Această tendință susține în timp (auto)perfectiunea permanentă a activității didactice/educative cu efecte optimizante nu numai în plan psihopedagogic, ci și în plan social (cultural, politic, economic).

Bibliografie

- Stoica, Ana, *Creativitatea elevilor. Posibilități de cunoaștere și educare*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1983
- Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976
- Voiculescu, Florea, *Analiza resurse-nevoi și managementul strategic în învățământ*, București, Editura „Aramis”, 2004

MODALITĂȚI DE STIMULARE A POTENȚIALULUI CREATIV PRIN DIVERSE TEHNICI DE REALIZARE A ACTIVITĂȚILOR PRACTICE DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. Ignat Ancuța Eliza/ Dînșorean Adela, Grădinița P.P. Nr. 23 Timișoara

Stimularea creativității este un demers socio-educational complex ce cuprinde stimulare, fenomene de activizare, antrenare, cultivare și dezvoltare a potențialului creator. În acest sens este necesar să avem în vedere întregul sistem al condițiilor sau **factorilor** favorizanți afirmării și dezvoltării creativității, adică:

- ✓ factori structurali, intrinseci creativității;
- ✓ factori de climat general în dezvoltarea și afirmarea personalității copiilor;
- ✓ factori de ambianță psiho-socială și respectiv de climat psiho-educational, stimulativ pentru afirmarea și evoluția creatoare.

În procesul constructiv-educativ, **condițiile** stimulării creativității sunt:

- a. Asigurarea în activitățile instructiv-educative a ponderii unor tipuri de solicitări care angajează permanent sarcini de ordin constructiv, de elaborare creativă, situații problemă de tip divergent.
- b. Menținerea climatului, a atmosferei sau a ambianței psiho-sociale în măsură să angajeze și să stimuleze independența și spontaneitatea creatoare a copiilor care presupune:
 - ✓ tratarea cu respect a întrebărilor sau problemelor formulate de ei;
 - ✓ luarea atență în considerație și respectarea ideilor sau opiniilor care dovedesc independența de gândire, imaginația, originalitate a domeniului problematic dat.

c. Încurajarea copiilor, a faptului că ideile lor pot avea valoare. Această încurajare poate fi făcută în diverse moduri. Mihaela Roco în lucrarea sa „Creativitate individuală și de grup” (studii experimentale), Editura Academiei R.S.R., 1979, dă o listă a **frazelor stimulative** pentru creativitate. Din această listă am spicuit câteva fraze semnificative care încurajează elanul creativ al unui copil:

- „jucați-vă cu ideile”
- „dacă nu găsiți soluția la problemă, căutați altă problemă”;
- „fiecare om poate fi creativ, dar pentru asta trebuie să-și dea seama”;
- „nimeni nu se află întotdeauna în cea mai bună formă; și pauzele sunt creative”;
- „reluati totul de la început, dar nu la fel ca și până atunci”;
- „după ce ați cunoscut lucrurile așa cum sunt, imaginați-vă cum ar putea fi ele dacă...”;
- „duceți până la capăt orice idee”;
- „nu vă limitați la o singură cale de rezolvare a unei probleme, există multe altele”;
- „nu vă opriți la o idee bună, cu siguranță există altele și mai bune”;
- „o idee absurdă este întotdeauna ceva mai bun decât nici o idee”;

- „puneți-vă cât mai multe idei la care nu puteți răspunde și astfel veți descoperi că nu există imposibilul”.

- d. Acordarea libertății necesare (asigurarea condițiilor, a cadrului necesar) ca aceștia să se poată ocupa de rezolvarea creativă a unor probleme formulate de ei sau de activități pentru care dovedesc că se pot realiza vocațional creator.

Introducerea în sistemul de evaluare a unor indicatori proprii pentru manifestările sau realizările de ordin creativ (originalitatea, elaborarea novatoare, utilizarea produselor noi, valoarea lor). Stilul de îndrumare să fie non-directiv, specific învățării prin problematizarea în context creativ, care lasă câmp liber de manifestare a independenței de gândire și acțiune.

- e. O altă condiție decisivă în stimularea creativității este modul de tratare, de înțelegere și abordare a copiilor care manifestă anumite disponibilități sau realizări creative (aprecierea, recunoașterea, promovarea, încurajarea).

Antrenarea copiilor în activități curente de tip creativ, care cuprind solicitări analoge activităților liber-creative și permit auto expresia personalității copilului. Dintre procedeele de cultivare a creativității putem aminti câteva procedee specifice pentru vârsta grădiniței:

- ✓ antrenarea capacității de elaborare verbal expresivă (a unor compoziții, povestiri);
- ✓ interpretarea independentă a unor texte și imagini;
- ✓ elaborarea independentă a unor compoziții sau „istorioare” plecând de la diverse modalități de ordonare logică posibilă a unui număr mai mare de imagini date;
- ✓ desene libere în care copiii să elaboreze nu numai o anumită compoziție plastică, după anumite idei tematice, dar și unele modele proprii;
- ✓ elaborarea unor lucrări originale pentru decorarea unor spații sau confecționarea unor obiecte accesibile, utile copilului;
- ✓ desfășurarea diferitelor jocuri didactice sau a unor activități constructive care să antreneze gândirea și imaginația creatoare;
- ✓ enumerarea multiplelor fenomene observate în natură, analiza lor;
- ✓ analiza modalităților de îmbunătățire sau înfrumusețare a unor obiecte, în special a unor jucării;
- ✓ enumerarea unor soluții multiple la întrebări-problemă de tip divergent, formulate în contextul diferitelor tipuri de activități specifice grădiniței.

O cale de antrenare a potențialului creativ se referă și la aceea că probele diagnostice de creativitate pot fi transformate și adaptate în mijloace sau modele de antrenament creativ.

Stimularea creativității se poate realiza în toate situațiile specifice activităților din grădiniță. Este indicat ca în cadrul acestor activități să se antreneze spiritul creativ orientat spre afirmarea liberă, spontană și autonomă a copilului preșcolar.

Menirea noastră, a educatoarelor, este să acceptăm opiniile și gândurile copiilor, să fim cât mai deschise față de eforturile lor și să le încurajăm soluțiile propuse. Aceste aspecte asigură

climatul creativ precum și caracterul permisiv al strategiilor de abordare a copiilor în vederea activării și stimulării potențialului creativ.

LITERATURA SUBVERSIVĂ – ION D. SÎRBU PRIVIRE MONOGRAFICĂ

*Prof. Bran Koller Florina, Școala Gimnazială „David Prodan” Săliștea
Școala Gimnazială „Singidava” Cugir*

Paradoxal, valorile prezentului capătă contur și se impun după ce se înscriu în sfera trecutului. O astfel de valoare este și Ion D. Sîrbu care nu numai că a fost contestat de majoritatea contemporanilor săi, dar a fost șlefuit în focul infernului, fapt care i-a oferit o strălucire mai mare în istorie și nu marginalizarea la care au vrut să-l reducă unii. Condiția formării lui s-a datorat, după cum spunea și Lucian Blaga, ghinioanelor istorice.

Personalitatea lui Ion D. Sîrbu poate constitui temă de studiu atât în istoria referitoare la perioada comunismului în România, cât și în domeniul literaturii prin profunzimea ideilor exprimate.

Ion D. Sîrbu este autorul unei remarcabile literaturi „de sertar” care i-a marcat destinul de scriitor, dar care mai târziu l-a transformat într-o victimă a unei istorii absurde. Membru al Cercului Literar de la Sibiu, discipol al lui Blaga și cadru universitar sunt recomandările pentru unul dintre cei mai puternici scriitori ai generației sale. Literatura epistolară și diaristică este mereu în actualitate prin condiția spiritului liber în contradicție mereu cu istoria și viața.

În lucrarea de față, prin intermediul celor patru capitole am încercat să redau o parte din viața trăită de Sîrbu, dar și activitatea literară a marelui scriitor receptarea operei acestuia.

Mi-am propus să prezint momente importante din viața scriitorului petrilean, plecat din colonia minerească Petrila, ajuns în centrul universitar Cluj, dar și în sufletele atâtor cititori care încă se mai bucură de capodoperele sale. Nu i-a fost niciodată rușine cu originile sale, dimpotrivă, s-a străduit să aducă lumea subterană în multe dintre operele sale, sub diferite forme. Citind operele sale, a fost ușor să recunoaștem un Sîrbu mândru de Petrila, locul formării lui și punctul de plecare spre lumea întreagă.

Considerată literatură subversivă, o mare parte a operelor sale a reprezentat o gură de oxigen pentru a supraviețui din punct de vedere cultural. Indiferent de felul în care era privită, acest tip de literatură scotea în evidență doar un spirit încătușat, dar și o adâncă suferință umană. Așezat în rândul scriitorilor din Europa de Est care au încercat să arate Occidentului adevărata față a comunismului, Ion D. Sîrbu a rămas mereu vertical, lucid și nu s-a dezis niciodată de convingerile sale.

În capitolul rezervat perioadei în care a fost urmărit de Securitate am încercat să marchez câteva aspecte demne de povestit urmașilor noștri. De la vârsta de 38 de ani și până la 70 Securitatea l-a urmărit neîncetat, a parcurs culoarele anchetelor, închisorilor, supravegherii și în final, așezarea lui la marginea societății. Paradoxal, societatea era cea care trebuie să îl așeze pe cele mai înalte culmi.

Ultimii ani din viața scriitorului petrilean îl găsesc la Craiova, orașul exilului literar, descumpănit și lipsit de prieteni. Pasiunea epistolară este cea care îi animă ultimele clipe, dar și acum trimite mai multe scrisori decât primește, semn că oamenii nu-i mai sunt la fel de loiali.

Motivul alegerii unei altfel de teme este și unul personal. Menționez faptul că m-am născut în același oraș cu Ion D. Sîrbu, am urmat cursurile școlii gimnaziale care îi poartă numele și de câte ori trec prin fața casei în care acesta a copilărit rememorez momente din viața grea pe care acesta a trăit-o.

Dacă am fi puși în postura de a defini literatura subversivă, așa-zisa „literatură paralelă”, ne duce gândul la operele scrise, mai ales, sub dictatura regimului cEAUȘIST. Literatura trebuie observată sub lupa esteticului, a frumosului, dar, în acea perioadă, a fost transformată într-un câmp de bătălie politică.

Considerată literatură subversivă, opera lui Ion D. Sîrbu este marcată de prezența dialogului între două sau mai multe personaje, între care gândurile și părerile autorului trec spre cititor fără perdea, fie prin intermediul unui narator de persoana I, fie printr-un personaj-reflexiv care își asumă rolul central. Reprezentarea comunismului în opera lui Ion D. Sîrbu este asumată prin mai multe aspecte: de la condiția intelectualului de stânga, trăindu-și condiția tragică, până la poziția de martor ale principalelor evenimente istorice ale secolului.

Întreaga existență a scriitorului petrilean, atât cea trăită zi de zi, cât și cea scriitoricească pendulează între două zone: Genopolisul, respectiv Clujul, acest loc himeric care i-a marcat tinerețea și Isarlâcul, respectiv Craiova, unde acesta și-a trăit ultimii ani de viață și de suferință.

Ion D. Sîrbu poate fi socotit „marele ghinionist al literaturii române din etapa postbelică”¹. Împlinirea sa nu a fost totală din cauza evenimentelor tragice care i-au marcat destinul: excluderea din învățământul universitar, închisoarea politică, depozitarea de manuscrise, interdicția de semnătură și domiciliul obligatoriu, dosarul de urmărire din partea Securității.

Din 1967 și până la 1987, într-un interval de 20 de ani, a scris 17 piese de teatru: *Arca Bunei Speranțe*, *Iarna Lupului cenușiu*, *La o piatră de hotar*, *Frunze care ard*, *Covor oltenesc*, *Simion cel Drept*, *A doua față a medaliei*, *Amurgul acela violet*, *Rapsodie transilvană*, *Catrafusele*, *Legenda Naiului*, *Singurătatea mierlei*, *toamna*, *Sâmbăta amăgirilor*, *Bieții comedianți*, *Dacia 1301*, *Plautus și fanfaronii* și *Pragul albastru*. O parte din aceste piese au fost strânse în volumele *Teatru* (1976), *Arca bunei speranțe* (1982) și *Bieții comedianți* (1985), povestiri: *Șoarecele B și alte povestiri*, *Povestiri petrilene*, romane: capodopera sa, *Adio, Europa!* (apărută postum în 1992), *De ce plânge mama?* (1973), *Dansul ursului*, *Lupul și Catedrala* (terminat în 1986 și predat în același an unei edituri, dar care este publicat doar în 1995), corespondență: *Iarna bolnavă de cancer*, volum de corespondență inedită cu Delia Petroiu, Mina și Ion Maxim, Delia și Ovidiu Cotruș, *Traversarea cortinei*, volumul de corespondență cu Ion Negoitescu, Virgil Nemoiu și Mariana Șora, toți aflați dincolo de Cortina de fier.

Opera postumă a scriitorului, *Jurnalul unui jurnalist fără jurnal* și *Adio, Europa!* apar grație devotamentului extraordinar al soției acestuia, Elisabeta Sîrbu.

După piesa de teatru *Căfelul*, în anul 1951 a început să lucreze la o a doua piesă, *Sovromcârbune*. Această piesă de teatru a avut două versiuni, tema comună fiind dezastrele aduse de o societate sovietico-română de exploatare a cărbunelui din Valea Jiului. Prima dată a fost citită la Colocviul de Teatru de la Sinaia de Blaga, Breazu, Agârbiceanu, Ladea, Eta Boeriu și Eugen Todoran.

Sovromcârbune a fost motivul unei întemnițări, iar după ieșirea de la închisoare a rescris-o, schimbându-i numele în *Frunze care ard*. Piesa nu mai este la fel de apreciată de cititori pentru că

¹ Nicolae Oprea, *Receptarea critică și revanșa postumă*, în „Viața Românească” (Iași), nr. 9, 2019, disponibil pe <http://www.viataromaneasca.eu/revista/2019/09/receptarea-critica-si-revanșa-postuma/> (accesat la data de 21 martie 2020).

despre *Sovromcărbune* se spusese deja multe de către Partidul Comunist. Ion D. Sîrbu a încercat, fără izbândă, să trimită această piesă la Paris, însă securiștii află de existența acesteia și astfel devine o piesă necitită și nejuțată. *Frunze care ard* marchează tragedia grevelor minerilor din Valea Jiului din 1929. Personajul central este minerul Mihai Branga, cel care va declanșa protestul împotriva patronilor fiind înconjurat de căldura „ortacilor”, prin opoziție cu minerul Moga, care va ajunge informatorul acelora, denunțându-și colegii. Subiectul atrage și planuri secundare, dragostea Sabinei pentru tânărul miner Aurel, victimă, alături de alții, a unui accident provocat de neglijența și indiferența patronilor, rezistența minerilor bătrâni, dar și spiritul de sacrificiu al altora. Minerii nu sunt împăcați cu statutul lor social și își exprimă nemulțumirile de câte ori au posibilitatea. Oamenii își doresc să trăiască liberi, să se bucure de familiile lor, de darurile pământului și să moară la bătrânețe, nu din cauza lipsurilor pe care le au în mină. Între ei, minerii mai bătrâni, Baci Toma, moș Gheorghe sunt oameni buni, care dau sfaturi celor tineri și își povestesc cu dragoste și patos viața de miner. În operele lui Ion D. Sîrbu, în general, oamenii buni au un limbaj poetic, liniștitor, în timp ce oamenii răi vorbesc răstit, aruncă cuvintele fără a se gândi prea mult. *Frunze care ard* este o piesă despre o viață mai bună a minerilor și totodată despre marile lipsuri cu care aceștia se confruntă și în zilele noastre.

Ion D. Sîrbu a scris *Frunze care ard* pentru că a simțit că trebuie să evoce cumva viața de miner, așa cum a văzut-o și a trăit-o în colonia Petrila, marcată de greutățile de zi cu zi, dar și de amenințarea muntelui, pe care acești oameni o simțeau mereu.

Arca bunei speranțe este o parabolă universală pe tema destinului speciei umane și a planetei sale și are ca punct de plecare motivul biblic al potopului. Autorul ne avertizează că ne situăm în plin simbol, pe care-l și explică pe îndelete: „Arca aceasta e lumea...așa e. Dar e o lume cu rost, o lume care trebuie să ajungă într-un golf, unde e pace, lumină, și între oameni bună învoire”². Arca nu este proprietatea nimănui și în același timp este a tuturor și simbolizează omenirea aflată în pericol. Personajele sunt simboluri ale categoriilor umane pe care le reprezintă. Între cei trei fii ai lui Noe – Sem, Ham, Iafet – așază trei domenii fundamentale ale cunoașterii umane: poezia (Iafet), știința (Sem) și tehnica (Ham). Cei trei sunt diferiți, atât la înfățișare, cât și felul în care percep lucrurile: Sem este corpulent și lacom, Iafet este tânăr, plictisit și bețiv, iar Ham este sportiv, activ și fumează. Conflictul între fii lui Noe apare când Ham și Sem își doresc comanda corabiei, dar și pe Ara, singura femeie de pe vas, cea care poate fi garantul continuității omului pe această lume. Cearta dintre cei doi se amplifică, fiecare aducând amenințări: Sem amenință cu nimicirea corabiei prin arme biologice și Ham, prin explozie. În antiteză cu cei doi, Iafet privește de la distanță ce se întâmplă, bea și cântă.

În acțiunea operei își face simțită prezența Protos, o ființă neperversă, care pare a reprezenta salvarea planetei. Ioan M. Tomuș îl consideră pe Protos „personajul care, sub altă mască adăpostește fondul ființial prin care omenirea se poate salva, așa cum Ana din *Lupul și Catedrala* este păstrătoarea și transmițătoarea aceluiasi fond ființial, după ce Lupul, simbolul etnicității valahe a fost suprimat. Ca și Ana, Protos este mut până aproape de final, ceea ce demonstrează condiția lui supraistorică și supralinguală”³.

În afara temelor entice și culturale, Ion D. Sîrbu face apel și la dimensiunea fantastic în piesa de teatru *Pragul albastru*. Este o dramă în trei părți, unde personajul principal, Lazarus, cavaler al Sfântului Munte, împreună cu Adam, slujitorul lui, ajung în satul Roșia, unde locuiesc țărani aurari și încearcă să-i înșele. Lazarus se preface a fi Înalt Preasfințitul, se așează la biserică alături de preot și le spune sătenilor că se va construi o biserică pe muntele sfânt Athos cu aurul pe care aceștia îl vor dăruia. În urma acestei fapte, sătenii se vor bucura de o minune în șapte zile și anume vor învia șapte oameni. La auzul unei astfel de vești, sătenii adună tot aurul pe care îl au și vin la biserică curioși să afle cum se va întâmpla această minune. Lazarus le explică acestora că există o sămânță pentru fiecare, sufletul, și astfel morții, alcătuiți din pulbere și fum, vor învia în carne și oase. Pentru a proba cele spune, Lazarus „îl învie” pe Adam, fiul familiei gazdă, care de fapt nu

² Ion D. Sîrbu, *Arca bunei speranțe (teatru comentat)*, București, Editura Eminescu, 1982, p.17.

³ Ioan M. Tomuș, *Dramaturgia lui I.D. Sîrbu*, în „Verso”, nr. 71, 16-31 octombrie 2009, p. 19.

murise, ci era adormit. Adam intră în povestea impostorului și relatează că a fost găsit la turci și Lazarus l-a salvat, cumpărându-l de la aceștia.

Bibliografie:

1. Barbu, Mihai – *Memoriile lui I.D.Sîrbu – o reconstituire*, Craiova, Editura Autograf, 2001.
2. BARBU, Mihai, LASCU, Ioan, VELICA, BOBOC, Marian, Ioan, – *Dicționarul scriitorilor din Vale*, Petroșani, Editura Matinal Cameleonul, 1999.
3. Sîrbu Ion. D. - *Arca bunei speranțe (teatru comentat)*, București, Editura Eminescu, 1982.
4. Sîrbu Ion. D. - *Dansul ursului*, București, Editura Cartea Românească, 1988.
5. Sîrbu Ion. D. - *Lupul și catedrala*, București, Editura Casa Școalelor, 1995.
6. Sîrbu Ion. D. - *Traversarea cortinei. Corespondența cu Ion Negoițescu, Virgil Nemoianu, Mariana Șora*, Timișoara, Editura de Vest, 1994.
7. Sîrbu Ion. D.- *Cu sufletul la creier*, Petroșani, Editura Fundației Culturale „Ion D.Sîrbu”, 1997.
8. Tomuș, M., Ioan - *Dramaturgia lui I.D. Sîrbu*, în „Verso”, nr. 71, 16-31 octombrie 2009.
9. <http://www.viataromaneasca.eu/revista/2019/09/receptarea-critica-si-revansa-postuma/>

TEXTUL MULTIMODAL- O RESURSA INSTRUȚIONALĂ CARE ÎNCORPOREAZĂ MAI MULTE MODALITĂȚI DE COMUNICARE

Prof. Costea Cristina Anca , Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Textul multimodal este textul care utilizează mai multe moduri de reprezentare a realității transmise, adică acesta implică mai multe sisteme de semne (semiotice), mai multe modalități de transmitere a mesajelor. Printre aceste moduri se pot număra : imagini, conținut audio, conținut video, elemente care implică și alte modalități de receptare a textului decât lectura efectivă a acestuia. Un text multimodal implică cel puțin două modalități diferite de reprezentare de exemplu: text scris+imagine; text scris +sunet ; text scris +conținut video; etc. *Multimodalitatea* implică împletirea complexă a cuvântului, imaginii, gesturilor și mișcării și a sunetului, inclusiv a vorbirii. Acestea pot fi combinate în moduri diferite în cadrul unui produs curricular.

Viitorul lecturii și scrisului sunt strâns legate de viitorul tehnologiilor digitale. Elevii știu deja multe despre textele multimodale din experiențele lor cotidiene. În calitate de profesori, este responsabilitatea noastră să ne reperăm pe aceste experiențe și pe cunoștințele copiilor despre multimodalitate în clasă. Aceasta înseamnă că trebuie să recunoaștem relațiile dintre diferitele moduri: text și imagine, sunet și gest și să folosim acest lucru în predarea noastră. Sprijinirea elevilor în citirea, analizarea și utilizarea modurilor le va permite să dezvolte abilități de alfabetizare pentru astăzi și viitor.

Factorii de decizie au intuit aceste nevoi cu ceva timp în urmă, astfel încât programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română a fost modificată în 2019 și a adus o noutate, textul multimodal, tocmai în ideea atingerii idealului educațional care constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală. La fiecare clasă, competența specifică de receptare a textului scris a primit o completare – textului scris de diverse tipuri, texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale.

Nevoia introducerii textelor multimodale în traseul educativ este justificată de nevoia de adaptare la progresul societății actuale, dar și la situația actuală a școlii la distanță. E deja dovedit faptul că mijloacele media au un impact puternic asupra educaților, de aceea astfel de texte pot

ajunge mult mai ușor și eficient la destinatar. De asemenea, o tendință actuală este inter- și transdisciplinaritatea, astfel încât dezvoltarea competenței de lectură prin texte multimodale va avea impact la nivelul mai multor discipline. Abordarea și înțelegerea textelor multimodale este diferită de textele continue sau discontinue. Pentru componenta lor lingvistică, se analizează ca și în cazul textelor clasice, vocabularul, tonul, organizarea discursului, coerența. În schimb, celelalte sisteme semiotice au nevoie de o decodificare diferită. Vizualul presupune analiza culorii, formei, stilului, dimensiunii sau perspectivei. Gestualul are nevoie de observarea mimicii, a limbajului trupului, în timp ce spațialul necesită observarea așezării în spațiu și apropierea sau distanța dintre obiecte. Auditivul va trimite la linia melodică, efectele sonore, zgomotele ambientale, liniștea, intonația sau volumul.

Domeniul lecturii s-a reconfigurat vizibil, elevii având de-a face cu texte complexe, ce presupun și schimbarea strategiilor de receptare. Totodată, textul multimodal acționează pe mai multe paliere, cum s-a subliniat și mai sus, iar acest lucru dezvoltă capacitatea de gândire și reflecție. În categoria textelor multimodale sunt incluse următoarele:

- **texte multimodale tipărite:** benzi desenate, povestiri de tablouri, romane grafice, postere, ziare, broșuri, afișe, pliante, caricaturi;
- **texte multimodale digitale:** videoclipuri, animații, povestiri digitale, filme, spotul publicitar, reclama, emailul, pagina web;
- **texte multimodale live:** spectacole, evenimente.

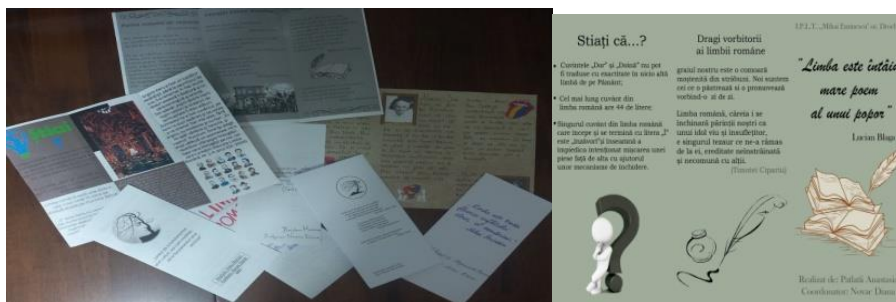
Din perspectiva disciplinei Limba și literatura română, prima categorie de texte multimodale este cea mai des întâlnită, încă din clasele mici elevii familiarizându-se cu banda desenată, afișul, pliantul sau posterul. Sarcina profesorului este să formeze competențe de identificare a codurilor semiotice transmise de textul multimodal, să ghideze identificarea relației text – imagine – conținut audio-video, să ajute la transformarea percepțiilor în limbaj verbal sau scris, să formeze capacitatea de a analiza critic mesaje multimedia.

Banda desenată- cel mai des întâlnit text multimodal în practica pedagogică în care partea de text e încadrată de viniete ce se succed în ordine logică și temporală. “Într-o bandă desenată interferează două tipuri de semne (lingvistice și vizuale) și, prin urmare, există două tipuri de discurs: iconografic (vizual) și verbal (textual). O bandă desenată are o structură complexă, fiind alcătuită din planșe, benzi și viniete. Exemplu de aplicare Unitatea de conținut: *Textul literar și lectura ca ipoteză esențială a receptării. Formarea cititorului-receptor al literaturii*, clasa a X –a, în baza textului *Cititorul din peșteră* de Rui Zink

Posterul -Există diferite tipuri de postere pe care elevii pot fi rugați să le producă. Este important să se acorde atenție diferențelor de scop pentru fiecare tip de poster și să se identifice structurile specifice ale textului, designul vizual și caracteristicile lingvistice pentru fiecare. Tipurile obișnuite de afișe utilizate în săli de clasă includ: afișe promoționale pentru filme, cărți, expoziții, evenimente; afișe de campanie sau de sensibilizare; afișe cu rapoarte informative a unor evenimente, activități realizate la clasă.

Pliantul informativ - este un mic pliant informativ, adesea realizat în culori luminoase, bogate. Folosește în principal ca fișe în diverse reclame și promoții. Adesea, un pliant este un fel de permis gratuit, invitație sau chiar un bilet de intrare la un eveniment.

Dezvoltarea tehnologiilor informaționale a oferit diverse posibilități pentru dezvoltarea de **E-portofolii**. Portofoliul face parte din categoria metodelor și instrumentelor alternative de evaluare, fiind numit și „cartea de vizită a elevului”. Portofoliul se compune din materiale obligatorii și opționale, selectate de elev și /sau profesor și care reflectă participarea la derularea și soluționarea temei date; cuprinde o selecție dintre cele mai bune lucrări sau realizări personale ale elevului, cele care îl reprezintă, care pun în evidență progresele sale, care permit aprecierea aptitudinilor, talentelor, pasiunilor, contribuțiilor personale. Alcătuirea portofoliului este o ocazie unică pentru elev de a se autoevalua, de a-si descoperi valoarea competențelor și eventualele greșeli. Modalități de realizare este *Google Site*, *Canva*, *Google Drive*, etc. Portofoliile sunt „colecții ale muncii elevului care au un scop, se realizează prin colaborare și au caracter reflexiv” (McRobbie, 1992, după Olson și Platt, 1996, p. 109). Evaluarea prin utilizarea portofoliului se bazează pe eșantioane din munca elevilor în cadrul disciplinei și acoperă o anumită perioadă de timp.

Fotolimbajul – crearea unei fotografii sugestive pentru un anumit subiect, respectând anumite cerințe pentru crearea cadrului reprezentativ, astfel elevii fiind motivați să exploreze, să analizeze și să selecteze cele mai sugestive imagini pentru textul artistic, manifestând interes și emoție în timpul prezentărilor, provoacă interesul elevilor, un argument solid în acest sens îl constituie și dezvoltarea competenței digitale în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale. Exemplu de aplicare, recenzia unei cărți realizată printr-o fotografie sugestivă.

Picturile discursive: elevii își expun, în desen, asociațiile în baza unei sintagme / unui vers, comentând, ulterior, imaginea conturată. Ca extensie, elevii pot să redea, în desen, la alegere, mesajul global al unei poezii. Rezultatele uimesc de fiecare dată. Exemplu de aplicare *Melancolie* de Lucian Blaga sau *Sara pe deal* de Mihai Eminescu

Muzeul operei literare - metoda poate fi utilizată la studierea unei opere literare. Elevii vor avea de pregătit un album cu fotografii, unde vor include personajele studiate, momentele subiectului, elemente esențiale ale textului, etc, ce vor avea drept scop decodificarea mesajului textului studiat. Materialele pot fi stocate din internet/desenate. Elevii pot lucra în echipă sau individual. Pentru pregătire li se indică o perioadă de timp concretă: trei zile, cinci zile, o săptămână. Durata este determinată de sarcina ce trebuie realizată. Exemplu de aplicare la clasă: Muzeul operei *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija

Textele multimodale sunt demne de atenție prin atractivitatea lor și prin prevalența lor în viața elevilor, iar ponderea acestora în demersul educativ va crește cu siguranță, pentru că, după cum afirmă Monica Halasz, „de când ne naștem citim chiar de pe chipurile oamenilor mesajele, citim culorile. Toate acestea înseamnă, de fapt, lectură”. Abordarea multimodală oferă deschiderea sa spre transdisciplinaritate nu reinventează totul, ci reorganizează elementele deja existente ale literaturii tradiționale într-o nouă perspectivă, citit-scrisul ca instrumente intelectuale de bază având ca imperativ, într-o manieră integratoare, înțelegerea la toate nivelurile (rațional, afectiv-emotional, senzorial, kinetic, etc.).

CREATIVITATE ÎN ALEGEREA TEMELOR DE LECȚIE ÎN FUNCȚIE DE CONDIȚIILE MATERIALE ȘI UMANE

Prof. Florea Stoica Daniela Auruța, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Deva

Concepută pentru a fi aplicată în condiții de înzestrare materială diferită, programa asigură codul orientativ general pentru desfășurarea în bune condiții a activității de educație fizică. Documentele întocmite de profesor au menirea de a întregi programa precizând în raport de condițiile proprii fiecărei școli conținutul concret al activității.

Ca și orientare, conținutul programei este unitar, profesorul având libertatea de a opta pentru unele activități, pentru stabilirea soluțiilor la care recurge în vederea îndeplinirii obiectivelor precum și pentru stabilirea ordinii în care va realiza temele pe care și le-a planificat.

Între prevederile programei școlare și conținutul documentelor de planificare întocmite de profesor trebuie să existe o deplină concordanță. Concordanța trebuie realizată atât în stabilirea exercițiilor, activităților și eforturilor cu ajutorul cărora se vor îndeplini obiectivele propuse, acestea fiind adaptate condițiilor materiale și particularităților colectivului de elevi și utilizate în conformitate cu indicațiile metodice prezentate de programă.

Stabilirea efortului și a sistemului de deprinderi și priceperi motrice în concordanță cu vârsta și sexul elevilor, ca și utilizarea unor sisteme de acționare, neindicate pentru clasa respectivă (depășind sau fiind sub posibilitățile colectivului de elevi) influențează negativ rezultatele obținute pe linia educației fizice școlare. Asigurarea unei concordanțe între documentele de planificare și programa școlară nu urmărește limitarea inițiativei, a activității creatoare a profesorului.

Valorificarea experienței acumulate în predarea educației fizice, alături de cunoașterea stării de sănătate a elevilor, a particularităților de vârstă și sex a acestora, a nivelului de pregătire sub aspectul dezvoltării calităților motrice și al volumului de deprinderi motrice de bază și specifice unor ramuri de sport având în vedere și condițiile materiale proprii fiecărei școli, face posibilă realizarea unei planificări reale și corecte.

Cunoașterea nivelului de pregătire al colectivului de elevi și a posibilităților sale de dezvoltare se poate realiza în mod deosebit la clase de început, respectiv clasa a V-a și a IX-a, prin trecerea la începutul anului școlar a unor probe de control, testându-se nivelul de dezvoltare a calităților motrice și volumul și calitatea deprinderilor motrice. Condițiile materiale - sală, teren de sport, material sportiv – influențează în bună măsură nivelul activității de educație fizică în cadrul fiecărei școli, rezultatele obținute în pregătirea elevilor neputând fi identice în toate unitățile de învățământ.

În funcție de condițiile materiale existente, exercițiile stabilite pentru realizarea cerințelor programei școlare vor fi diferite. De exemplu : dezvoltarea forței – calitate motrică ce ne-o propunem să o dezvoltăm în modulul 3 al anului școlar , se poate realiza la anumite clase și în anumite școli – cu ajutorul unor aparate speciale – helcometre, greutăți, haltere, cadru izometric, extensoare, etc. Deoarece în cadrul colegiului nostru sunt unele clase formate majoritar din fete, folosim exerciții clasice, care nu pretind instalații speciale cum ar fi: flotări, genuflexiuni, tracțiuni în brațe, extensii, ridicări de trunchi etc.

Profesorul are libertatea de a completa conținutul minimal al programei cu activități suplimentare și de a selecta mijloacele în funcție de baza materială existentă la școala respectivă și de particularitățile locale de climă. Astfel, în școlile care dispun de terenuri sportive descoperite este indicat să crească volumul de exerciții și activități selecționate din atletism și jocuri sportive; în școlile din zona montană care beneficiază la sfârșitul modulului doi de zăpadă, este indicat ca unele exerciții prevăzute în programă să fie înlocuite cu săniuș, schi, patinaj. Școlile care sunt pe lângă bazine de înot este bine să fie introdus înotul, iar în școlile cu săli de gimnastică să fie realizate cel puțin cerințele minimale din programa de gimnastică, nu numai jocuri sportive.

Frecvent în școlile lipsite de condiții, profesorul este pus în situația de a-și desfășura lecțiile de educație fizică pe timp nefavorabil – ploaie, ger, în sala de clasă sau în locuri improvizate-coridoare, holuri. În funcție de condițiile materiale și umane, de experiența dobândită la catedră,

fiecare profesor își alege temele principalelor sisteme de lecții cât și exercițiile care duc la realizarea acestora. Temele trebuie să aibă un caracter concret, iar o lecție poate avea mai multe teme.

Trebuie să reținem că mai multe lecții cu aceeași temă pot avea scopuri didactice diferite ca învățare, consolidare (exerciții, activități globale, circuite, ștafete) pentru realizarea ei. Cuplarea temelor este determinată de cele mai multe ori de gradul de dotare a bazei sportive existente în școală, de posibilitatea realizării unui transfer pozitiv, ca și de asigurarea unui nivel optim de solicitare la efort.

Întrucât CNP „Regina Maria” este dotat cu o sală de gimnastică și materiale sportive necesare practicării gimnasticii, colectivul de profesori și-a planificat pentru modulul 2 și 3 teme din gimnastica sportivă, ritmică modernă, sărituri la aparate, teme privind dezvoltarea calităților motrice și a fortificării organismului.

Raționala folosire a spațiului disponibil și a materialului didactic, buna organizare a activității de exersare (simultan, pe grupe, pe perechi, prin grupe prin rotație), ingeniozitatea în conceperea exercițiilor și activităților, programarea unor sarcini suplimentare sunt câteva din preocupările și problemele care rezolvate corect conduc la sporirea eficienței lecției organizate în aceste condiții. Temele și obiectivele unei lecții desfășurate în clasă pot fi:

1. Dezvoltarea vitezei prin jocul „Cursa umerelor”
2. Consolidarea rostogolirii înainte și înapoi din ghemuit în ghemuit cu sarcini suplimentare- mers în echilibru
3. Consolidarea pasei cu o mână de la umăr – jocul „Ferește capul”
4. Dezvoltarea forței prin jocul „Cursa într-un picior”

Pentru clasele de liceu, pentru viitoarele educatoare și învățătoare – modulele 3, 4 și 5 constituie baza pregătirii practico-metodice prin realizarea în cea de-a doua oră a unor lecții teoretice de metodică și practico-metodice – pentru însușirea cunoștințelor necesare predării educației fizice în învățământul preșcolar și primar.

Fiind clase compacte de fete, în modulul 2-3 am ales teme din gimnastica acrobatică ritmică modernă și dansuri populare sau zumba necesare elevelor pentru pregătirea serbărilor școlare cu copii.

Înzestrarea elevilor cu informații, deprinderi, tehnici de lucru necesare organizării activității de educație fizică, participarea lor activă în acțiunea de instruire și formare face ca relația profesor-elev să primească valențe noi în instituția noastră. Cuplul educativ „profesor-elev”- relația deschisă între cele două elemente determină dezvoltarea personalității elevului.

O contribuție importantă la aceasta își aduce promovarea formelor de activitate care solicită elevilor inițiativă, spirit de observație, responsabilitate, independență, conlucrare, întrajutorare, exersări independente, conceperea de către elevi a unor linii acrobatice-artistice, exersarea probelor tehnice și tactice cât mai frecvent în cadrul unor activități globale, parcursuri, ștafete aplicative, lucrul pe perechi, pe echipe.

Această temă a creativității- alegerea temelor în funcție de condițiile materiale și umane este foarte vastă, întrucât fiecare școală are specificul ei.

PROIECT DIDACTIC

*Prof. învă. preșc. Balea Livia-Valentina, prof. învă. preșc. Galdău Andreea-Claudia,
GPP Nr. 1 Abrud*

Data: 11.12.2023

Grupa: mijlocie

Tema anuală de studiu: Cum exprimăm ceea ce simțim?

Tema proiectului: „Magia sărbătorilor de iarnă”

Tema săptămânii: „E vremea colindelor”

Tema activității: „Bradul împodobit”

Domeniul experiențial: DȘ1+DȘ2

Categoria de activitate: Activitate integrată: Cunoașterea mediului+ Activitate matematică

Tipul activității: Formare de priceperi și deprinderi

Mijloc de realizare: Observare

SCOP: Îmbogățirea cunoștințelor copiilor cu privire la caracteristicile bradului, precum și fixarea cunoștințelor referitoare la sortarea obiectelor după criteriul formei.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

O1: Să denumească părțile componente ale bradului (rădăcină, tulpină, coroană, flori);

O2: Să exemplifice importanța bradului în natură;

O3: Să recunoască formele geometrice învățate (triunghi, cerc, pătrat);

O4: Să descrie forma geometrică ținând cont de formă și culoare.

METODE ȘI PROCEDEE DIDACTICE: Observarea, metoda predicției, conversația, explicația, problematizarea, demonstrația, învățarea prin descoperire, conversația de fixare.

MIJLOACE DIDACTICE: ramuri de brad, conuri, cutie, flipchart, brad artificial, planșă ilustrativă pentru alcătuirea bradului, imagine brad neîmpodobit, jetoane cu forme geometrice, coș, recompense.

FORME DE ORGANIZARE: Frontal, individual

BIBLIOGRAFIE: Enciclopedie completă ilustrată ”Arborii”, Editura Aquila, 2009
Metodica predării activității instructiv-educative în grădinițe, Colceriu Laura, 2010

Demersul didactic**1.Moment organizatoric**

Asigurarea condițiilor necesare desfășurării activității:

- așezarea mobilierului în formă de semicerc;
- pregătirea materialelor didactice: acoperirea brăduțului și a planșei;
- intrarea copiilor în sala de grupă

2.Captarea atenției

Copiii vor descoperi pe masa din fața lor o cutie, pe care o vor atinge și vor intuit ce se află în interiorul acesteia, cu ajutorul unor întrebări ajutătoare.

- Ce credeți că urmează să faceți?
- Ce credeți că este în cutie?
- Este grea sau ușoară cutia?
- Vreți să vedeți cum miroase?
- Este ceva mișcător înăuntru?
- Se aude vreun zgomot din cutie?

De asemenea, pe un panou flipchart sunt afișate o serie de imagini cu alcătuirea bradului.

3. Anunțarea temei și obiectivelor

Astăzi vom descoperi împreună ce este un brad, ce culori are, cu ce formă geometrică se aseamănă și dacă suntem atenți și răspundem frumos, la sfârșit am și o surpriză pentru voi.

4. Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării

Pe baza imaginilor aflate pe panoul de flipchart se va purta o scurtă discuție despre modul de alcătuire al bradului, forma acestuia, culoare, întrebuințări etc..

- Ce culori găsim la brad? R: verde, maro

Vom observa și bradul artificial asamblat în grupă.

- Cum stă bradul așa drept și nu cade? R: are rădăcină

Rădăcina fixează bradul în pământ și tot prin rădăcină bradul își trage hrana (apa cu sărurile minerale), cum beți voi sucul sau apa cu paiul (voi face zgomotul specific pentru o mai bună imaginare)

- Ce culoare are rădăcina? R: maro
- Ce formă are? R: de firicele care mai groase, care mai subțiri.
- Cu ce se continuă rădăcina? R: cu tulpina, cu trunchiul
- Și ce culoare are? R: maro

Ea are rolul de a ține drept bradul și susține coroana. Este învelit în scoarță. Prin trunchi trece apa cu sărurile minerale ca să ajungă la frunze.

În continuarea tulpinii este coroana.

- Cu ce seamănă? R: cu un triunghi, un con, coif
- Ce culoare are? R: este verde

Un lucru interesant despre brad este că e veșnic verde.

Coroana este formată din frunze (în formă de ace, verzi) care stau pe ramuri mai groase sau mai subțiri. Le voi da o crenguță și un con ca să simtă tactil suprafața lor.

- Dar la credeți că este folositor bradul? R: adăpost pentru păsări, oxigen, ornament pentru Crăciun
- E bine să tăiem brazii? De ce? R: cresc greu, sunt importanți în natură

De aceea e important să folosim mai bine bradul artificial.

Prezentarea planșei în ajutorul fixării:

- Din ce este format bradul? (voi chema 2-3 copii să arate la panou)
- Ce culori au aceste părți ale bradului?
- Ce formă are coroana bradului?

5. Obținerea performanței

După ce copiii vor asocia coroana bradului cu forma de triunghi, aceștia vor veni pe rând în față și vor arunca un cub, în funcție de forma geometrică apărută pe fața cubului, ei vor sări printr-o serie de cercuri care au forma geometrică de pe fața cubului (numind cu voce tare forma pe care sar) până vor ajunge la imaginea cu bradul neîmpodobit. În fața bradului ei vor avea un coș de unde vor extrage un glob care are forma figurii geometrice de pe cubul aruncat și o vor pune în brad, moment în care ei vor descrie forma geometrică (formă și culoare). Această activitate se va repeta până când bradul va fi împodobit cu toate figurile geometrice.

6. Asigurarea retenției și a transferului

Se va realiza printr-un set de întrebări:

- Despre ce am vorbit astăzi?
- Ce culoare are bradul?
- Care sunt părțile componente?
- Cu ce formă geometrică se aseamănă coroana bradului?
- Care sunt formele geometrice pe care le-au avut globurile?

7. Încheierea activității

În încheierea activității se vor face aprecieri asupra modului de participare a copiilor la activitate și a comportamentului acestora, după care vor fi recompensați.

STUDIUL PRIVIND UTILIZAREA UNOR EXERCITII SPECIFICE ÎN PREDAREA LIMBII ROMÂNE MINORITĂȚILOR

Prof. înv. primar Alecușan Elena-Gabriela, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

Cadrele didactice care predau copiilor aparținând minorităților trebuie să acorde o atenție sporită modalității de selecție a conținuturilor, dar și modului în care acestea se predau elevilor.

Ele trebuie să exerseze cele patru competente lingvistice (alături de gramatică și vocabular) și anume:

- dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral;
- dezvoltarea capacității de exprimare orală,
- dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris,
- dezvoltarea capacității de exprimare scrisă.

O importanță aparte o au tipurile exerciții utilizate la clasa a III-a în consolidarea pronumelui personal: *îmi, îți, îi, ne, vă, le* și a pronumelui interogativ: *cine?, pe cine?, cui?, ce?, cât?, câtă?, câți?, câte?*, precum și a enumerării: *șiși, nici...nici*.

Iată exercițiile care au fost utilizate în cadrul studiului, la clasa a III-a, nu numai pe parcursul unității de învățare alocate pronumelui personal și interogativ, ci pe parcursul întregului an școlar.

Exercițiul 1

Discută cu un coleg / o colegă, apoi completează următorul tabel. Scrie cuvântul DA în dreptul răspunsului potrivit:

Întrebare		Răspunsuri								
Câți prieteni ai?	unul		doi		niciunul		mulți		puțini	
Ce vrei să primești de ziua ta?	jucării		cărți		dulciuri		haine		altceva	
Pe cine vrei să desenezi?	pe Scufița Roșie		pe Albă-ca-Zăpada		pe Batman		pe Spiderman		Pe Tom și Jerry	
Cui vrei să dăruiești flori?	mamei		bunicii		mătușii		doamnei învățătoare		colegei de bancă	
Câte animale ai?	niciunul		unul		două		multe		puține	
Cine șterge praful?	mama		tata		eu		sora mea		fratele meu	

Cu ajutorul informațiilor din tabel, scrie un scurt text referitor la colegul/colega cu care ai discutat:

De exemplu:

Am aflat că ...

Marius, colegul meu, are mulți prieteni. El vrea să primească de ziua lui jucării. Lui îi plac desenele animate. Vrea să îl deseneze pe Batman. Dorește să-i dăruiască flori mamei pentru că o iubește mult. Bunicii lui au multe animale: găini, porci, oi. Toată familia participă la curățenie. El șterge praful.

Exercițiul 2 Citește textul din care vei afla ce face Paul într-o zi obișnuită. Scrie litera potrivită lângă numărul întrebării:

O zi din viața de elev

La ora 7:00 sună ceasul deșteptător. Paul își aranjează patul, se spală, se îmbracă, apoi ia micul dejun. Nu îi place să bea ceai dimineața.

De la ora 8: 00 la ora 12: 00 e la școală. Îi place și muzica și matematica.

Când vine acasă, mama îi pune multe întrebări:

- Ce ai făcut astăzi la școală? Cine a lipsit? Câte calificative ai luat? Ai multe teme?
- El îi răspunde cu răbdare. La ora 13 servește prânzul. Se odihnește o oră. Apoi își face temele.

De la ora 18:00 se joacă, își ajută părinții, se uită la televizor.

La cină ajunge și tata. Mâncarea e mai gustoasă când sunt împreună.

La ora 21:00 e în pat. Mama și tata îl sărută și îi zic : Noapte bună!

Întrebări	Răspunsuri
1. Ce face Paul dimineața?	a) Noapte bună
2. Cine vorbește cu Paul când acesta se întoarce de la școală?	b) O oră
3. Câte ore se odihnește Paul?	c) Mama
4. Ce îi urează lui Paul părinții când acesta se culcă?	d) Paul își aranjează patul, se spală, se îmbracă, ia micul dejun

Exercițiul 3

Ghicește și denumește!

Ascultă cu atenție descrierea unui coleg de clasă realizată de învățător. Dacă te recunoști, spune: *Acesta sunt eu!*

Dacă în descrierea făcută recunoști alt coleg, spune: *Acela e*

De exemplu: *Este înalt, are ochi negri.*

Îi place și să cânte și să recite poezii.

Are doi frați.

Stă în banca a treia.

Nu îi place nici fotbalul nici tenisul.

Ne este coleg de clasă

Vă place să vă jucați cu el.

Exercițiul 4

Ascultă cu atenție textul și ridică jetonul cu litera **A** dacă propoziția spusă de învățător este adevărată și jetonul cu litera **F** dacă propoziția este falsă:

- Alo! Salut, Maria! Vii să mergem pe stadion?
- Salut, Mircea! Ce echipe joacă?
- Steaua cu Dinamo. Mie îmi plac mai mult jucătorii de la Steaua. Ție care îți plac?
- Mie nu îmi plac nici cei de la Steaua, nici cei de la Dinamo. Vino să mergem la film!
- Am două bilete la filmul *Peștișorul Nemo*.
- De acord, pentru că îmi place și mie și ție acest film ne vedem mâine la cinematograful la ora 16:30.
- Bine, pa!
- Pe mâine!

Propoziții:

Mircea o invită pe Maria pe stadion. A/F

Lui Mircea îi plac jucătorii de la echipa Dinamo. A/F

Maria are două bilete la cinema. A/F

Copiii vor merge pe stadion. A/F

Ei se vor întâlni mâine la ora 15:30. A/F

De asemenea, a fost desfășurat următorul joc didactic, foarte îndrăgit de elevi, aceștia memorând versurile și repetându-l în cadrul pauzelor.

Joc didactic:

Recită versurile și execută mișcările potrivite:

Mie **îmi** e somn, Dar nu pot să dorm!

Ție **îți** e dor Să stai într-un picior!

Lui **îi** este foame Și mănâncă poame!

Nouă **ne** e greu Dar muncim mereu!

Vouă **vă** e frig Stați ca un covrig!

Lor **le** este bine Și râd ca și tine!

În urma utilizării la clasă a exercițiilor și a jocului didactic prezentate mai sus, s-au constatat următoarele aspecte:

- elevii au devenit mult mai dornici de a comunica, fără a le fi teamă că vor greși;
- s-au redus semnificativ greșelile de exprimare (aproximativ cu un procent de 50%);
- a crescut coeziunea colectivului de elevi, interacțiunile dintre aceștia fiind sporite datorită sarcinilor de rezolvat;
- stabilirea și respectarea unui program de muncă și odihnă, printr-o monitorizare atentă a acestuia de către fiecare elev.

În concluzie, putem spune că, utilizându-se metode activ-participative, jocuri didactice, conținuturi atractive, care au legătură cu preocupările elevilor, se vor atinge mai ușor obiectivele instructiv-educative propuse, învățarea devenind astfel mai eficientă.

Bibliografie:

1. <https://lrmin.ro/activitatea-1-resurse-educationale-centrate-pe-competente-pentru-cadre-didactice-si-elevi/>
2. <https://waldorf.ro/resurse/>
3. „Ghid metodologic pentru predarea limbii române ca limbă nematernă pentru cadre didactice care predau la clase cu predare în limbile minorităților naționale” – clasa a III-a.

IMPORTANȚA SERBĂRILOR ÎN VIAȚA COPILULUI PREȘCOLAR -EXEMPLE DE BUNE PRACTICI-

Prof. înv. preșcolar Bîte Aniela Ioana
Școala Gimnazială „Emil Racoviță” Gârda de Sus/GPN Gârda de Sus

Serbarea este un prilej prin care copilul „se pune în valoare”, folosindu-și imaginația, dicția, mimica, siguranța de sine, plăcerea de a apărea în fața publicului. Aceasta stabilește noi tipuri de relații între preșcolari, pe de o parte, între preșcolari și adulții participanți, pe de altă parte: relații de colaborare, de prietenie, un climat de încredere și căldură sufletească ce favorizează comunicarea, o bună socializare și integrare în colectivitate și în viața socială. Sărbătoarea Crăciunului este una dintre cele mai îndrăgite sărbători pe care cei mici o așteaptă cu multă emoție. În cadrul grădiniței, pentru a sărbători Crăciunul se fac unele pregătiri suplimentare pentru a-i duce pe preșcolari într-o lume de basm. Sărbătoarea Crăciunului este un moment important atât din punct de vedere religios cât și laic, iar pentru copii este prilejul de a cunoaște și prelua tradiții populare românești și de a face o bucurie celor dragi.

Am realizat un proiect educațional VINE, VINE MOȘ CRĂCIUN, un proiect în care se vrea a fi un pas concret spre îndeplinirea îndatoririi de a îndruma și de a îmbogăți fondul afectiv al copiilor, prin valorificarea impactului pe care îl pot avea informațiile noi, frumusețile socio-culturale autohtone, tradițiile și obiceiurile românești, conlucrarea, cooperarea și implicarea în vederea dezvoltării armonioase a preșcolarului din punct de vedere emoțional, intelectual și social.

Fiind o grupă combinată, cu copii între 2 și 6 ani, preponderent mică-mijlocie, s-a încercat înțelegerea de către cei mici a semnificației sărbătorilor de iarnă, am ales versuri specifice grupelor de vârstă, cântece și colinde adecvate, dar și pași de dans mai ușori pentru a-i integra și pe cei mai mici din grupă.

Bibliografie:

1. [Aldea](#), G., Munteanu, G.- Didactica educației muzicale în învățământul primar- E.D.P., București, 2001
2. Ionescu, M., Radu, I., 2004, Didactica modernă, ediția a II a, Cluj-Napoca, Editura Dacia Sursa: [Importanța serbărilor școlare în viața copilului - Freepedia Edu.](#)

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ

Prof. Mateș Rodica, Școala Gimnazială „Horea” Horea

Educația ecologică sau educația pentru mediu vizează formarea și cultivarea capacităților de rezolvare a problemelor declanșate odată cu aplicarea tehnologiilor industriale și postindustriale la scara socială, care au înregistrat numeroase efecte negative a nivelului naturii și al existenței umane.

Educația pentru mediu are ca scop schimbarea viziunii pe care noi o avem asupra lumii și înțelegerea relațiilor care se țin în interiorul sistemelor ecologice, între om și natură.

Educația ecologică se poate realiza prin orice tip de activitate; școlară, extrașcolară, activități științifice, literare, artistice, plastice, sportive etc. Formele de realizare sunt diversificate: observații, experimente, povestiri științifice, desene, activități practice, plimbări, drumeții, excursii, vizionări de diapozitive, jocuri de mișcare, distractive, orientări turistice, labirinturi ecologice, colecții, expoziții, spectacole, vizionări de emisiuni TV, expediții, tabere scenete ecologice, concursuri.

Prin educație ecologică, copiii trebuie să dobândească cunoștințe, atitudini și motivații pentru a acționa individual și în echipă la soluționarea problemelor care țin de protecția mediului înconjurător.

Prin educație ecologică se cultivă dragostea și respectul elevilor pentru lumea înconjurătoare, se formează atitudini de dezaprobare față de cei care încalcă normele de protecție a mediului și se cultivă interesul pentru promovarea ideii unui mediu natural sănătos.

Educația ecologică trebuie începută încă de la vârstele cele mai mici, tocmai pentru a reuși în timp, formarea unei conduite adecvate, omul de mâine să fie capabil să discearnă asupra binelui și a răului, să acționeze în folosul naturii și a sa.

Educația ecologică este un domeniu extrem de generos, interesant și atractiv pentru majoritatea copiilor. Copilul de vârstă școlară mică nu trebuie bombardat cu cunoștințe teoretice, ci trebuie implicat în activități practice cât mai variate și mai atractive, care să vină în întâmpinarea curiozității senzoriale în plină dezvoltare. Nu bogăția cunoștințelor de biologie interesează în primul rând, ci cunoașterea și menținerea în forul interior al copilului a următoarelor stări: dorința de a cunoaște universul lumii vii, puterea de a ocroti formele de viață.

Obiectivele urmărite pentru realizarea educației ecologice la elevii din ciclul primar sunt:

- să conștientizeze interdependența dintre calitatea mediului și calitatea vieții;
- să-și însușească cunoștințele referitoare la complexitatea relației dintre speciile unui ecosistem;
- să ia atitudine față de orice activitate care poate distruge echilibrul din natură;
- să aibă o conduită pozitivă, de participare la activitățile de protejare a mediului, condiție a unei vieți sănătoase, în deplina armonie cu natura.

Obiectivele educației ecologice în școala se pot realiza pe două căi: prin contribuția mai multor discipline de studiu, prin activități extracurriculare.

Pornind de la premisa ca educația ecologică presupune mai multe componente (cunoștințe, atitudini, conduite) care se dobândesc într-un timp îndelungat, este firesc ca această latură a educației să se afle în atenția mai multor discipline și în toate etapele de pregătire și formare a elevilor.

Disciplina *Științe* are un mare potențial în educația ecologică a elevilor. Această disciplină asigură în mod organizat însușirea unor cunoștințe prin activități de observare, identificare, grupare, jocuri, activități practice a lumii care ne înconjoară.

La *Limba română*, valorificând textele din manual, elevii iau contact cu frumosul din natură cu ajutorul cuvintelor, realizează creații artistice după imagini din natură.

Geografia este disciplina care oferă bogate cunoștințe despre relief, ape curgătoare, ape stătătoare, floră și faună.

La *Abilități practice* elevii îngrijesc plantele din clasă, realizează jucării din materiale refolosibile, realizează colecții de frunze, semințe, alte materiale pe care le folosesc apoi în activitatea lor. *Educația plastică* își aduce aportul la dezvoltarea simțului artistic, la sesizarea

echilibrului, armoniei din mediul înconjurător oferă posibilitatea să transpună prin mijloace artistice frumosul din natură.

Educația civică cuprinde teme care pot fi valorificate cu succes pentru formarea de atitudini adecvate în raporturile copiilor cu mediul înconjurător.

Unele teme prevăzute de programa de *istorie* ne dau posibilitatea realizării tangențiale a educației ecologice. Problemele de *matematică* de aflare a unor suprafețe de teren ocupate de diferite culturi sau păduri, de aflare a unor cantități de diferite materiale din natură pot conduce la convingerea elevilor că mediul trebuie protejat, că pot colecta materiale refolosibile în vederea păstrării resurselor naturale.

O reală educație ecologică se realizează și în cadrul activităților extrașcolare. Modul cel mai elocvent îl reprezintă proiectul de mediu. Prin complexitatea sa și prin timpul pe care fiecare coordonator de proiect și-l alocă pentru desfășurarea sa, proiectul poate atinge mai multe obiective. Totodată, proiectul presupune o gamă largă de activități și, din acest motiv, tematica poate fi diversă. Proiectul de mediu este unul dintre proiectele care se poate realiza având suportul total al copiilor implicați.

Utilitatea lui constă în aceea că îi ajută pe elevi să înțeleagă legătura care există între om și natură, între cunoștințele dobândite la diferite discipline de studiu și lumea din afara școlii, dă posibilitatea elevilor de a se implica și organiza prin investigare individuală sau în grup, autoconducându-și procesul de educație, îi pune în contact cu comunitatea și le creează posibilitatea de a-și susține în mod public opiniile.

Bibliografie:

- 1.Cosmovici, Andrei, Cozma, Teodor, „Psihopedagogie”, Ed. Spiru Haret, Iași 1995;
2. Mohan, Gheorghe, Ardelean, A., „Ecologie și protecția mediului”, București, Ed. „Scaiul”, 1993;
- 3.Cuciinic, Constanța, „Natura-prietenă mea”, Ed. Aramis, 2003.

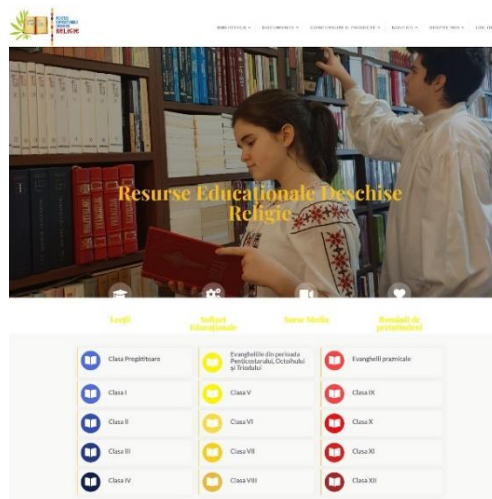
PREZENTAREA PLATFORMEI EDUCAȚIONALE - RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE RELIGIE RED-RELIGIE.RO

Prof. Bălan Anca, Școala Gimnazială Ciugud, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

În 2020, la început de pandemie, grupul național al profesorilor de Religie, aduna peste 100 de cadre didactice. Dorința inițiatoarei grupului, Prof. Ionița Timiș, era de a uni nu atât oamenii cât mai degrabă experiențele lor de în vederea creării de proiecte comune, un gând frumos, dar greu de împlinit. Apoi, contextul pandemic a fost unul favorabil, majoritatea profesorilor am făcut cursuri de familiarizare cu mijloacele digitale, Profesor în online, Formator Google, dar resursele erau insuficiente ca să acopere întreaga paletă de vârstă a elevilor noștri. Atunci a fost momentul unirii forțelor în crearea de lecții interactive și prezentării lor către toți cei interesați sub forma unei platforme online gratuite cu un design atrăgător și cu un valoros potențial pedagogic, platforma red-religie.

Platforma cuprinde peste 1500 de resurse educaționale religioase, dar și resurse care promovează Limba și literatura română, Istoria României, Geografia României, Cultura și Civilizația neamului românesc: lecții, auxiliare, fișe de lucru, exerciții aplicative, evaluări sumative, o bibliotecă (articole, studii de specialitate, cărți, sinaxarul etc.), secțiunea de documente școlare (planuri-cadru, programe școlare, legislație, planificări calendaristice orientative, discipline opționale), concursuri și olimpiade școlare, proiecte educaționale. Această platformă cuprinde și un domeniu destinat românilor de pretutindeni. O viziune națională comună permite tuturor părților interesate să-și coordoneze acțiunile către un obiectiv comun, fapt deosebit de meritoriu pentru profesorii de religie.

În viitor, această platformă se va dezvolta, echipa de proiect își dorește să modifice și să actualizeze modulul „Diaspora” pentru a reflecta și nevoile de limbă și informații în limba engleză și franceză. De asemenea, echipa își propune extinderea domeniilor Platformei, cu următoarele subdomenii: 1. Știință și Religie; 2. Interdisciplinaritate; 3. Biblia în cuvânt și imagine (desene animate pe conținutul Bibliei); 4. Resurse educaționale dedicate fiecărei Evanghelii pentru toate duminicile de pe parcursul întregului an (multe parohii realizează activitatea catehetică pe baza Evangheliei duminicii în curs); 5. Lecții diferențiate pe trei nivele: Inițiere, Consolidare, Excelență (acum în lucru).

Utilizarea platformei este influențată de capacitatea fiecărui cadru didactic de a o folosi la clasă, de măiestria cu care îmbină tehnologia în momentele lecție și cum o armonizează cu obiectivele specifice pe care și le-a propus pentru fiecare lecție. De exemplu, în clasa inversată, elevii primesc mai întâi conceptele acasă prin materiale online și apoi exersează în clasă cu asistența profesorului.

Comutarea între învățarea bazată pe computer sau gamified și instruirea față în față îi va menține pe elevi implicați în învățarea lor și va consolida lecțiile. De asemenea, le poate da posibilitatea elevilor să se miște în propriul ritm. Utilizând resurse care au grade diferite de dificultate vor fi încurajați elevii care au nevoie de ele, provocând în același timp pe cei care au stăpânit deja materialul. Acest lucru va genera încredere și va garanta că fiecare elev lucrează la nivelul său de abilități și nu este descurajat de eforturile lor atunci când se confruntă cu noi provocări.

Succesul unei abordări de învățare combinată depinde de interesul și de capacitatea profesorului de a utiliza tehnologia în mod semnificativ pentru a proiecta o experiență de învățare centrată pe elev. Blended Learning sau educația mixtă online și offline, este metodă care combină tehnologiile și oportunitățile de învățare online cu metodele clasice derulate față în față, în sălile de curs, pentru a crea o experiență personalizată și mai eficientă pentru cursanți.

În învățarea mixtă se combină metode tradiționale de clasă, cum ar fi prelegeri sau lucru în grup, cu resurse digitale, cum ar fi videoclipuri, podcasturi sau simulări interactive. Un profesor poate susține o prelegere introductivă pe un subiect, apoi le cere elevilor să vizioneze un videoclip despre aceeași temă înainte de a face împreună o activitate în clasă legată de ceea ce au învățat din videoclip. Folosind atât metode tradiționale de instruire, cât și instrumente digitale, profesorii pot crea lecții mai captivante, permițând în același timp elevilor o mai mare autonomie asupra modului în care învață. Este important de menționat că există diferite tipuri de modele de învățare mixtă; unele implică mai multă tehnologie decât altele (de exemplu, săli de clasă inversate), dar toate împărtășesc obiectivul comun de a combina diferite forme de instruire într-un singur sistem coeziv.

În viitor, educația mixtă va deveni noul format adoptat în toate mediile, în mediul formal: școlar, universitar și învățământul profesional, dar și în mediul nonformal. Provocările viitoare includ adaptarea curriculum-ului și evaluarea la final de ciclu, pregătirea în continuare a profesorilor pentru a implementa în mod eficient învățarea combinată însă accesul inegal la infrastructură și alfabetizarea digitală ar putea amplifica inegalitățile.

„1 DECEMBRIE - ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI”

Prof. Breaz Adriana, Școala Gimnazială nr. 3 Cugir/ G.P.N nr. 5 Cugir

MOTTO:

„Țara nu se servește cu declarații de dragoste, ci cu muncă cinstită și, la nevoie, cu jertfă.”

Mihail Sadoveanu

Ziua Națională este o zi deosebită pentru toți românii.

Insuflarea dragostei pentru strămoșii noștri, pentru trecutul istoric al poporului nostru, pentru realizările istorice și culturale, precum și pentru personalitățile pe care le-a dat acest popor de la începuturile sale și până astăzi, sunt doar câteva din subiectele pe care le abordăm cu ocazia acestui eveniment.

Încă de la grădiniță, copiii trebuie să afle despre istoria și strămoșii noștri, tot la fel cum este obligatoriu să-și cunoască familia: părinții, frații, bunicii, rudele mai apropiate sau mai îndepărtate.

Ziua Națională, este un bun prilej de a aborda astfel de teme și de activități, prin care să le insuflăm copiilor sentimente de dragoste, respect, unire și comuniune cu ” *cei de o ființă și de-o seamă*”.

Abordarea temelor de factură istorică și culturală la grădiniță se dovedește , nu de puține ori, un demers dificil, prin situarea într-un timp îndepărtat a evenimentelor, ceea ce le face inaccesibile observației directe, dar și prin natura abstractă a termenilor vehiculați. Copiii reconstruiesc cu greu în imaginație realități trecute, sesizează cu dificultate sensul unor concepte ca ”țară”, ”oraș”, ”capitală” sau ”unire”, chiar dacă unele sunt actuale.

Pornind de la aceste considerente, dar fără a ne abate de la tradiția perpetuată în grădinițe de-a lungul timpului, fiind români, sărbătorim în fiecare an, pe 1 Decembrie, Ziua Națională a României, desfășurând activități specifice și pe înțelesul celor mici.

Astfel în cadrul activității integrate de o zi „1 Decembrie Ziua Națională României”, desfășurată la grupa mijlocie am stabilit activități pe centre de interes și domenii experiențiale prin care copiii să afle cât mai multe informații despre țara noastră, despre ce înseamnă sa fi român, portul românesc, tradiții și obiceiuri.

PRACTICI ȘI METODE INOVATOARE ÎN INTEGRAREA ELEVILOR CU CERINȚE EDUCATIONALE SPECIALE

Prof. Țuculete Marinela, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Educația se suprapune pe dimensiunea întregii existențe a omului. Ea începe odată cu nașterea ființei umane și devine o dimensiune a existenței sale pe parcursul întregii vieți. Principalii factori care determină reușita școlară la elevi sunt școala, familia și comunitatea. Realizarea acestui ideal nu poate fi concepută fără o legătură strânsă între acești trei piloni, trei surse principale pentru dezvoltarea și educarea personalității elevului.

Cerințele educative speciale desemnează acele cerințe ori nevoi speciale față de educație care sunt suplimentare, dar și complementare obiectivelor generale ale educației pentru copil. Fără abordarea adecvată a acestor cerințe nu se poate vorbi de egalizarea șanselor de acces, participare și integrare școlară și socială. Mulți oameni au rețineri față de persoanele cu deficiențe, însă trebuie înțeles că ei sunt copii la fel ca ceilalți.

Educația și integrarea școlară inclusivă presupune adoptarea, completarea și flexibilitatea educației în vederea egalizării șanselor de participare la educație în medii de învățare obișnuite. Mai întâi, copiii cu deficiențe au nevoie de câteva condiții de stimulare și sprijin a dezvoltării din cele mai timpurii perioade. Printre aceste condiții pot fi amintite: flexibilitatea didactică, adaptarea curriculumului la posibilitățile individuale, individualizarea educației, protecția socială, programe individualizate de intervenție, integrare școlară și socială. Foarte important e ca elevul cu deficiențe să se simtă respins de către mediul școlar.

Dimpotrivă, sunt necesare câteva strategii utile: crearea unui climat afectiv-pozitiv; încurajarea sprijinului și cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor; stimularea încrederii în sine și a motivației pentru învățare; încurajarea eforturilor; încurajarea independenței și aprecierea pozitivă în realizarea sarcinilor școlare; folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, întăriri pozitive; folosirea unui limbaj simplu, accesibil și încurajarea oricărei tentative de comunicare. Într-o abordare incluzivă toți elevii trebuie considerați la fel de importanți, fiecăruia să-i fie valorificate calitățile pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Copiii cu CES pot prin joc să-și exprime propriile capacități, pot căpăta informații despre lumea în care trăiesc, se pot orienta în timp și spațiu ori pot intra în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător. Datorită faptului că se desfășoară mai ales în grup, jocul asigură socializarea, întrucât le oferă șansa de a fi alături de alți copii cu aceeași gândire ca ei.

Normalizarea este un termen care se referă la asigurarea condițiilor de viață corespunzătoare pentru persoanele cu cerințe speciale, acceptarea acestora în cadrul comunității, fiindu-le asigurate aceleași drepturi, responsabilități și posibilități de acces la serviciile comunitare asemenea celorlalți membri ai societății, în scopul dezvoltării și valorificării optime a potențialului de care aceste persoane dispun.

Punerea în practică a normalizării poate cunoaște mai multe niveluri funcționale: fizică, funcțională, socială și societală. Educația integrată presupune ca relațiile dintre indivizi să se bazeze pe o recunoaștere a integrității lor, a valorii lor și a drepturilor comune pe care le posedă. Ea presupune egalitatea de participare socială și egalitatea de șanse în realizarea accesului la educație. Este un proces complex care militează pentru câteva valori actuale importante și dominante: acceptarea tuturor diferențelor, respectul diversității, solidaritatea umană și cu persoane diferite, lupta împotriva excluderii și marginalizării și lupta împotriva inegalității sociale. Toate acestea presupun asigurarea serviciilor de specialitate, recuperare, terapie educațională, consiliere școlară, asistență medicală și socială, sprijin personalului didactic și managerilor școlii de aplicare a programelor de integrare, încurajarea relațiilor de prietenie, educarea copiilor în a accepta diferențele, încurajarea părinților de a se implica în viața școlii, precum și asigurarea de programe de sprijin individualizate pentru copiii cu CES.

Specialiștii din țările cu tradiție în domeniul educației au analizat factorii care asigură succesul acestui tip de educație la nivelul fiecărei organizații școlare. Dintre acești factori pot fi amintiți: pregătirea copiilor cu CES pentru incluziunea școlară prin participarea la o serie de activități de grup încă de la o vârstă fragedă; evaluarea multidisciplinară a elevului ori consilierea familiei lui în a-l ajuta. Modul de implicare al profesorilor în procesul de incluziune educațională presupune individualizarea predării și cooperarea cu echipele interdisciplinare care asigură servicii de educație incluzivă. În acest sens, există diferite modele de integrare a copiilor cu CES, identificabile pe plan mondial.

1. **Modelul cooperării școlii obișnuite cu școala specială.** În acest caz școala obișnuită stabilește un parteneriat activ între cadrele didactice din cele două școli, pregătind împreună conținutul activităților, adaptând materialele și mijloacele de învățare.

2. **Modelul bazat pe organizarea unei clase speciale în școala obișnuită.** Acest model presupune integrarea copiilor deficienți în școli de masă unde să intre în relație cu elevi normali, facilitându-se o mai bună cunoaștere între cele două categorii de copii.

3. **Modelul bazat pe amenajarea în școala obișnuită a unui spațiu sau unei săli de instruire și resurse pentru copiii deficienți, integrați individual în clase obișnuite din școala respectivă.** În acest caz, profesorul care se ocupă cu elevii deficienți este și profesorul de sprijin care desfășoară activități cu acești copii atât în spațiul special amenajat în școală, cât și la orele de clasă.

4. **Modelul itinerant** este acel model care favorizează integrarea într-o școală de masă a unui număr mic de copii cu CES, domiciliați la mică distanță de școală, evitându-se dezavantajul deplasărilor pe distanțe mari ale copilului. Ei sunt sprijiniți de un profesor itinerant și pot participa la activitățile școlii respective.

5. **Modelul comun** este relativ asemănător cu cel precedent, cu deosebire că în acest caz profesorul itinerant este responsabil de toți copiii cu deficiențe dintr-un anumit areal și oferă servicii de sprijinire a copilului și familiei, ajută părinții la alcătuirea programelor de învățare, urmărește evoluția școlară a copilului, colaborează cu profesorii școlii obișnuite în care este integrat copilul și intervine atunci când apar probleme de învățare sau de adaptare a copiilor la anumite cerințe școlare.

Este clar că nu pot exista modele *minune* care să rezolve în totalitate și nevoile copiilor cu deficiențe integrați în învățământul de masă deoarece apar probleme care țin de contextul socio-economic, geografic și care trebuie luate în considerare. Cu toate acestea, normalizarea presupune luarea în seamă nu doar a modului în care persoana cu CES se adaptează la cerințele vieții sociale, dar și la felul în care comunitatea înțelege să se conformeze nevoilor și posibilităților acesteia. Normalizarea acestor copii implică includerea într-un mediu școlar obișnuit nediscriminatoriu și asigurarea tuturor serviciilor care au capacitatea să reducă starea de handicap în cel mai mare grad.

Bibliografie:

1. Gherguț, A- *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*, Editura Polirom, Iași, 2006
2. Popovici, D. V. - *Orientări teoretice și practice în educația integrată*, Editura Aurel Vlaicu, Arad, 2009
3. Popescu, E, Pleșa, O -*Handicap, retardare, integrare*, București, Editura Prohumanita, 1998
4. Verza, E., Paun, E., *Educația integrată a copiilor cu handicap*, Unicef, 1998
5. <http://www.medel.com/ro/rondo>

PENTRU A AVEA O NAȚIUNE SĂNĂTOASĂ, TREBUIE SĂ OPRIM FUMATUL LA COPII

Prof. Ursaleș Traian-Nicolae, Liceul Tehnologic „Dorin Pavel” Alba Iulia

Din păcate, în ultimul timp tot mai mulți elevi de liceu, sau chiar de gimnaziu, fumează în școli, sau în afara lor, ceea ce face ca viitorul României să fie unul sumbru, întrucât fumatul nu aduce nimic bun în viața viitorilor adulți, motiv pentru care trebuie ca acest flagel să fie oprit.

Consider că doar interzicerea fumatului nu este suficient, atâta timp cât nu facem elevii să conștientizeze efectele nocive ale fumatului. Ori această conștientizare, trebuie făcută la școală de către profesorii diriginți, și nu numai.

În continuare voi trece în revistă un material, care poate fi prezentat elevilor, pentru ca aceștia să renunțe la fumat, sau să nu se apuce de fumat. Materialul este unul interactiv, în care profesorul pune întrebări elevilor și așteaptă răspunsuri de la aceștia.

Ce este fumatul?

Răspuns. Un obicei prost, care de cele mai multe ori, oamenii îl dobândesc din tinerețe, mai precis, de pe băncile școlii.

De ce fumează oamenii?

Răspuns. Prima dată din curiozitate, sau din cauza anturajului, numai că după una, două țigări, deja se produce dependență față de țigară.

Ce conține o țigară?

Răspuns. Țigările sunt formate din tutun. Tutunul este o plantă, destul de productivă obținându-se o producție de 1000/2000 kg/ha.

Plantație de tutun

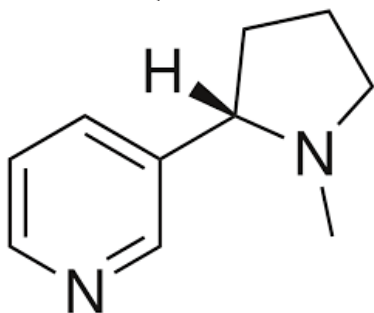
Tutun pregătit pentru țigări

Ce substanțe conține tutunul?

În frunzele de tutun găsim:

- **substanțe minerale** (CaO- oxid de calciu, oxid de potasiu – K₂O, MgO- oxid de magneziu). Substanțele minerale reprezintă un procent mediu de 17% din substanța uscată a frunzelor de tutun.
- **hidrații de carbon**, - sunt compuși formați din C, H și O, care prin ardere se transformă în aldehide, fenoli și alte substanțe chimice. Conținutul hidraților de carbon variază între 3-20%.
- **substanțele organice cu azot** (amoniac, albumină, aminoacizi și alcaloizi. Azotul total din frunzele de tutun variază între 1 și 6% din substanța uscată). ,
- **acizii organici** (ex. acid citric, acid malic, acid oxalic). Acizii organici care intră în compoziția tutunului sunt în proporție de 12-16%.
- **polifenoli**,
- **rășinile și uleiurile eterice**. Cantitatea de rășini din frunze variază între 2 și 16% (la tutunurile românești între 3 și 8%),

- **NICOTINA** care reprezintă un procent cuprins între 0,3-5% din compoziția tutunului, în funcție de natura tutunului.

Nicotina este o substanță chimică, care produce efecte plăcute la nivelul creierului, dar aceste efecte sunt temporare și nevoia obținerii repetate a acestor efecte conduce la un lanț al dependenței. Nicotina este substanța chimică din tutun care îngreunează renunțarea la fumat. Cu cât fumezi mai mult, cu atât ai nevoie de mai multă nicotină pentru a te simți bine.

Formula structurală a nicotinei

!!!! Nu este imposibil să te lași de fumat. Tot ce trebuie să faci este să fii conștient că ceea ce ți se întâmplă este doar un sevrăj și să rămâi focusat pe obiectivul tău, gândindu-te la viitorul tău. Așadar trebuie să ai voință și te poți lăsa de fumat.

În ce constă fumatul?

Răspuns. Fumatul constă în arderea frunzelor de tutun (arderea tuturor compușilor chimici care se află în tutun) și inspirarea fumului produs.

Ce se întâmplă prin arderea tutunului?

Răspuns. Arderea tutunului duce la obținerea unui fum intens, care este un amestec de gaze, vapori necondensați sau alte substanțe în cantități mai mari sau mai mici.

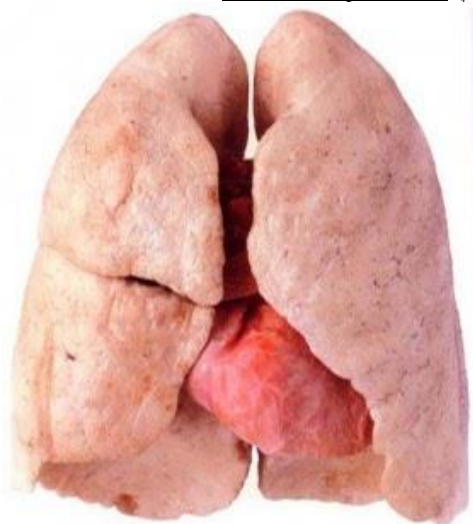
În amestecul de gaze rezultat prin arderea unei țigări, rezultă **peste 6000 de substanțe chimice, dintre care peste 60 sunt cancerigene**. În continuare sunt trecute în revistă câteva dintre substanțele periculoase găsite în fumul de țigară.

Benzen - C ₆ H ₆	Acesta poate cauza cancer, în mod deosebit leucemie. Între 10 și 50% dintre decesele din cauza leucemiei sunt produse de fumat.
Toluen – C ₇ H ₈	O altă substanță care are efecte dăunătoare asupra sistemului osos și a sistemului nervos.
Formaldehidă - CH ₂ O	Este o substanță cancerigenă, care produce și iritații ale ochilor, nasului și gâtului, precum și probleme respiratorii, cum ar fi tusea, dificultăți de respirație și astm.
Monoxidul de carbon - CO	Îngreunează capacitatea plămânilor de a acționa, întrucât acesta este absorbit în sânge, în locul oxigenului. În timp, acest lucru va cauza insuficiența pulmonară și cardiacă, deoarece aceste organe trebuie să lucreze mai greu, pentru a obține și a transporta oxigenul necesar întregului organism. În cele mai multe cazuri, rezultatul este îmbolnăvirea.

Oxid de etilena – C_2H_4O	Un gaz foarte inflamabil și otrăvitor care nu lasă reziduuri pe elementele cu care intră în contact,
Arseniu - As	Este cel mai dăunător element chimic din țigări. Arseniul este folosit și pentru a otrăvi șobolanii. Poate cauza cancer, la fel de bine cum poate să afecteze inima și vasele ei de sânge.
Cadmiu -Cd	Este un element chimic utilizat în fabricarea bateriilor. În afară de faptul că poate cauza cancer, cadmiul este cunoscut pentru efectele dăunătoare asupra rinichilor și învelișului arterelor.
Beriliu -Be	Un element metalic ușor care este utilizat în industria aerospațială, aeronautică și nucleară și care este considerat extrem de periculos.
Plumb - Pb	Chiar și nivelurile scăzute de plumb din sânge s-au dovedit a afecta IQ-ul unui copil, atenția și performanța academică.
Clorura de vinil	Este foarte toxic, inflamabil și <u>cancerigen</u> .

Efectele consumului de tutun asupra sănătății sunt semnificative, depinzând de felul în care tutunul este consumat (fumat, aspirat sau mestecat), precum și de cantitățile utilizate. Principalele efecte ale fumatului de tutun sunt:

- mărirea riscului de cancer la plămâni și de boli cardio-vasculare.

Un plămân al unui nefumător

Un plămân al unui fumător.

- fumatul este unul dintre cei mai importanți factori de declanșare a infarctului miocardic (atacul de cord).

- Creșterea tensiunii arteriale și a ritmului cardiac;
- Deteriorarea mucoasei arterelor, considerată o cauză a aterosclerozei
- cancer la laringe sau gură

- Predispoziție mai mare la infecții precum pneumonie sau gripă;
- Niveluri scăzute de antioxidanți în sânge (vitamina C);
- Apariția impotenței este cu aproape 85 la sută mai mare la fumători decât la nefumători, fiind o cauză majoră pentru problemele cu erecția. Fumatul cauzează impotența pentru că duce la îngustarea arterelor sanguine.

S-a constatat că o singură țigară scurtează viața unui om cu cca. 14 minute. Dacă facem un simplu calcul matematic înseamnă că fumatul unui pachet de țigări reduce speranța de viață a unui fumător cu cca. 4,5 ore. Totodată fumatul unui pachet de țigări te face mai sărac cu cca. 30 de lei.

Extrapolând la nivelul unui an, ajungem la concluzia:

1 pachet țigări/zi X 30 lei X 365 zile = 11.000 lei cheltuie un fumător într-un an

1 pachet țigări/zi X 4,5 ore X 365 zile = 1643 ore / 68 zile din viață.

Așadar, un fumător cheltuie în medie într-un an aproximativ 11.000 lei, pentru a-și scurta viața cu aproximativ 70 de zile !!!

În concluzie, fumatul este toxic pentru sănătate. Pentru o viață sănătoasă, trebuie să nu fumați!!

Bibliografie:

1. Wikipedia: Efectele consumului de tutun asupra sănătății.
2. Edu.reginamaria.ro. Ce substanțe nocive se găsesc în fumul de țigară
3. Revista agrimedia 1/9/2020.

DEZVOLTAREA STIMEI DE SINE LA ȘCOLARII MICI

Prof. înv. primar Radu Carmen Dumitrița, Școala Gimnazială „Singidava” Cugir

Stima de sine nu este un concept abstract, departe de viața de zi cu zi a oamenilor. Ea reprezintă o necesitate umană, modelată de factori atât interni cât și externi, un proces dinamic și multidimensional, care este construit și reconstruit de-a lungul întregii vieți. În domeniul specific educației, se consideră că facilitarea obținerii unei stime de sine pozitive ar trebui să fie cel mai mare scop al procesului de învățământ.

Este foarte important ca dobândirea unei stime de sine înalte să ocupe un loc relevant printre obiectivele și scopurile procesului de învățământ, fiindcă țelul oricărui cadru didactic este: pregătirea copilului pentru a face față vieții, pentru a-și controla și determina viitorul. Școala nu este numai un loc unde se pot dobândi cunoștințe, ci și un spațiu de formare de competențe necesare pentru viață.

Trebuie să se mizeze mult pe cultivarea stimei de sine deoarece personalitatea copiilor este plastică, ea poate fi modelată, iar în cadrul școlii se pot pune în practică mai ușor activități organizate și eficiente ce vor avea ca rezultat creșterea stimei de sine.

„Broșură despre mine”

Obiective:

- creșterea stimei de sine a participanților;
- împărtășirea feedback-ului pozitiv cu colegii;
- sprijinirea fiecărui participant pentru a-și expune caracteristicile pozitive;
- crearea unui climat de încredere în sala de clasă;

Materiale:

Creioane colorate, o foaie de hârtie și o agrafă de birou pentru fiecare persoană.

Metode:

lucrul individual, conversația euristică

Desfășurarea activității:

Foaia de hârtie va fi colorată și împăturată în trei. Participanții decorează prima pagină cu numele lor scris în maniera în care doresc ei. În interiorul broșurii se află *Steaua respectului de sine*, iar participanții vor furniza un răspuns pentru fiecare cerință. Ei sunt asigurați că nimeni nu va citi ceea ce au scris, deci se pot simți liberi să scrie orice. Participanții împătură broșura și o închid cu agrafa de birou. Fiecare pasează broșura persoanei din dreapta. Când o persoană primește o broșură de la un vecin o întoarce (nu o deschide), citește numele și scrie un comentariu despre acel coleg pe spate, însemnările pot fi lucruri simple (pentru persoanele mai puțin cunoscute), ca „îmi place freza ta” sau pot fi foarte personale pentru persoanele mai bine cunoscute. Pot fi anonime sau pot fi semnate. Broșurile vor fi date în cerc de la unul la altul până când fiecare persoană va semna pentru fiecare coleg și își va primi broșura din nou.

Persoanele petrec 5 minute în liniște și citesc ceea ce ceilalți au spus despre ei.

Discuții:

Dacă a fost plăcut să citească lucrurile scrise de alții despre ei,

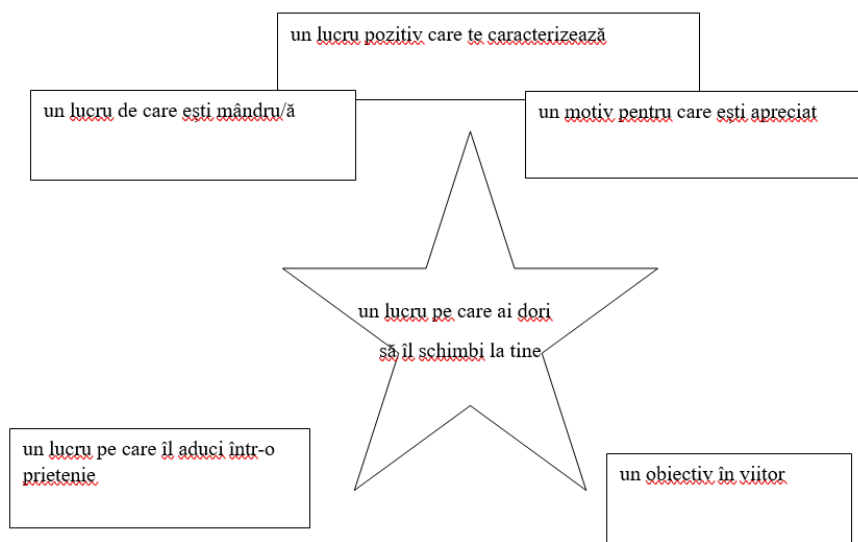
Dacă cineva a fost surprins de ceea ce a fost scris,

Dacă cineva vrea să-și clarifice ceva ce nu a reușit să citească sau nu a înțeles,

Dacă a fost greu sau ușor să complimenteze pe alții sau să primească complimente.

Sunt încurajați să păstreze broșura și să o recitească atunci când nu se simt bine cu ei înșiși.

STEUA RESPECTULUI DE SINE

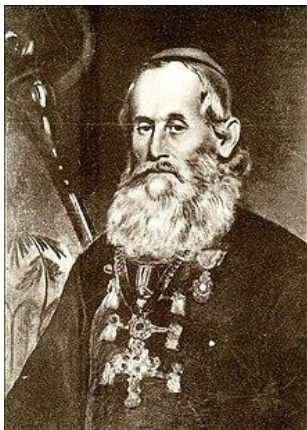

BIBLIOGRAFIE:

1. Albu, Gabriel -*În căutarea educației autentice* -Editura Poirom, Iași, 2002
2. Băban, Adriana -*Consiliere educațională. Ghid pentru orele de dirigenție și consiliere* - Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj- Napoca, 2001
3. Branden, Nathaniel -*Cei șase stâlpi ai încrederii în sine* - Editura Amsta Publishing, București, 2008

EDUCAȚIA NĂSCUTĂ ÎN SPIRITUL ȘI ȘCOLILE BLAJULUI (VI)

Prof. Poptelecan Călin, Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj

După abdicarea lui Lemeni, a fost numit episcop la Blaj, blândul și cumintele vicar al Sălajului, Alexandru Sterca -Șuluțiu de Carpiniș.

Acesta s-a născut la Abrud în 15 februarie 1794, după mamă fiind nepot de soră al episcopului Aron și frate cu tribunul pașoptist Ioan Sterca-Șuluțiu. A făcut studii la Alba Iulia și Blaj. Alexandru Sterca-Șuluțiu provine dintr-o familie nobiliară română din Transilvania, din zona [Cărpinișului](#). A studiat la [Abrud](#), [Alba Iulia](#) și [Blaj](#), unde s-a pregătit pentru preotie în Seminarul diecezan din Mica Romă. Pe [8 noiembrie 1814](#) s-a căsătorit cu Ana Aron de Bistra, iar la [6 decembrie 1814](#) a fost hirotonit preot. Soția sa a murit pe [18 februarie 1818](#), iar el a rămas preot văduv, după care, peste ani, a fost consacrat ca episcop pentru [Eparhia de Făgăraș](#).

A încetat din viață la [7 septembrie 1867](#) la [Blaj](#), la vârsta de 73 de ani. A fost înmormântat în cimitirul de lângă [Biserica Grecilor din Blaj](#), loc unde este înmormântat și canonicul [Timotei Cipariu](#).

Moartea soției sale, o femeie excepțional de vrednică, i-a inspirat frumoase elogii, între care și aceea bine-cunoscută în Ardeal, cântată până în zilele noastre: „Bucurie, bucurie, vorba veche și pustie...” Numit apoi vicar la Șimleu, Alexandru Sterca Șuluțiu s-a dăruit unei munci foarte intense și grele pentru ridicarea religioasă și culturală a românilor sălăjeni. În 1848 a fost și el la marea adunare pe Câmpul Libertății. În 1850 a fost numit episcop, dar introducerea oficială nu s-a făcut decât numai în 1855, cu mare pompă, în prezența trimisului papei Pius al IX, cardinalul Michele Viale-Prela care l-a ridicat la rangul de mitropolit și dieceza, prin bulla „Ecclesiam Christi” din 26 noiembrie 1853, rangul de Arhidieceza de Alba Iulia și Făgăraș. Trimisul Papal, cardinalul Michele Viale-Prela, i-a înmănat primului nostru mitropolit, în prezența episcopilor de la Oradea, Gherla și Cluj, o preafrumoasă și prețioasă cruce pectorală. Reprezentatul Papei a fost îndelung și delirant aplaudat ca de altcum pe întreg parcursul drumului său de triumf prin Ardeal.

Pastorația mitropolitului Alexandru Sterca a fost dintre cele mai rodnice. S-a îngrijit și el de școlile Blajului și de cele împrăștiate de-a lungul și latul Ardealului ca de ochii săi din cap. A căutat să deschidă la Blaj un Institut Central Pedagogic, asemenea celor din Apus, dar s-a lovit de opoziția categorică a guvernului și a trebuit să se mulțumească cu deschiderea unui simplu institut pedagogic arhidiecezan în 1865. Tot mitropolitul Alexandru a deschis cea dintâi școala medie de fete românească în Ardeal (1855). El a voit să deschidă aici la Blaj și o universitate românească, în care scop a lăsat o fundație de un milion lei aur. Nu și-a putut realiza acest vis din cauza opoziției ce-i făceau autoritățile de stat.

Pentru ajutorarea elevilor săraci dar harnici și cu purtare exemplară de la școlile din Blaj, studenții români de la universitățile din Viena și Budapesta, precum și pentru ajutorarea văduvelor de preoți, a cumpărat de la moșierii străini și exploatatori domeniile de la Cenade și de la Vidrasău.

Mitropolitul Șuluțiu a fost între fondatorii „Astrei” culturale și a dus lupte grele cu guvernul și cu dieta pentru smulgerea drepturilor și libertăților românești. La conferințele regionale nu vorbea decât românește, deși știa foarte bine și alte limbi.

Iubirea lui de neam a fost dintre cele mai aprinse. El și-a iubit neamul cu un devotament rar întâlnit. Naționalismul său îl caracterizează așa de bine următoarele scrieri extrase dintr-o scrisoare trimisă lui Barițiu, din Viena cu data de 13 noiembrie 1861: „Goli, zdrențoși, flămânzi, huliți, împiedecați, subminați, vom apăra, că acum e timpul, dreapta cauza a Națiunii și nu ne vom lăsa de nimica biruiți, până când sau ne vom ridica și vom sta cu Națiunea dimpreună tari și triumfători în picioare sau vom cădea și vom pieri cu ea deodată și pentru totdeauna” (Citat la Ioan Georgescu: Istoria Bisericii Universale, Blaj 1921, pag. 271). El nu s-a târguit niciodată cu nimeni pe chestia drepturilor neamului. Această intransigență națională l-a pus în conflict cu diverse autorități de la

Sibiu sau alte zone, care nu rareori s-a târguit cu dușmanii neamului pentru a-si servi interesele personale. Nu e deci de mirare dacă mitropolitul Șuluțiu a lăsat cu limba de moarte să i-se sape pe crucea de la mormânt aceste cuvinte cu peană de foc: „Numai moartea mă desparte de națiune”.

Mitropolitul Șuluțiu a decedat în ziua de 7 septembrie 1867 și a fost plâns de întreg Ardealul fără deosebire de confesiune. A lăsat în urma sa mai multe poezii, o foarte bine documentată istorie a revoluției lui Horea și o frumoasă apologie primatului papal, apoi discursuri, predici, etc.

Lui Șuluțiu i-a urmat Ioan Vancea de Buteasa, prelat pe cât de erudit pe atât de deschis la vorbă, un orator de o rară putere convingătoare.

Bibliografie selectivă:

- 1.Ciprian Ghișa, Episcopia Greco-Catolică de Făgăraș în timpul păstorii lui Ioan Lemeni (1832-1850), Cluj 2007
- 2.George Bariț, Părți alese din istoria Transilvaniei. Pe 200 de ani în urmă, ed. a II-a, vol. I, Brașov 1993, p. 746-758;
- 3.Georgescu I., Istoria Bisericii Universale, Blaj 1921, pag.271
- 4.Nuțiu F.E., Episcopul Grigore Maior personalitate de seamă a iluminismului românesc din Transilvania(300 de ani de la naștere),Biblioteca ,nr.2/2016
- 5.Pâclișanu Z., De unde se recrutăm cei dintâi elevi ai școlilor din Blaj, în rev.,Cultura Creștină” Blaj 1920, nr. 1-2, pag. 60-63
- 6.Popa Aug., Episcopul Petru Pavel Aron, în revista „Cultura Creștină” Blaj 1943, nr.7-9, pag. 407
- 7.Protopopescu L., Contribuții la istoria învățământului din Transilvania, București,1966,
8. Poptelecan X., Secvențe omagiale, Mișcarea literară, anul IV, NR.3(23), 2007, Bistrița.
9. Samuil Micu Klein : Scurtă cunoștința a istoriei românilor partea a-VII-a
- 10.Vultur I., Biserica și progresul intelectual, Blaj, Tipografia „Lumina” Miron Roșu, Blaj,1942
- 11.Vultur I., Biserica și civilizația, Blaj, Tipografia seminarului,1945
- 12.www.wikipedia.ro

IMPORTANȚA CERCETĂRII ȘI CUNOAȘTEREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof. pt. învă. preșcolar Soporan Cornelia, Grădinița cu Program Prelungit Nr.2, Aiud
Prof. pt. învă. preșcolar Mif Delia Emilia, Grădinița cu Program Prelungit Nr.2, Aiud

Mediul înconjurător în care copiii își desfășoară activitatea, prin variatele lui aspecte, constituie un prilej permanent de influențare asupra personalității acestora. Mai întâi de toate, mediul ambiant oferă copilului posibilitatea de a veni mereu în contact cu ceva nou pentru el, care îi stârnește curiozitatea, dorința de a-l cunoaște, astfel, din contactul cu obiectele și jucăriile sale, cu lucrurile personale și cele ale adulților, apar diferite întrebări din care rezultă că preșcolarul se interesează de denumirea, calitățile sau proveniența lor. Adulții în familie, cât și educatoarele la grădiniță, trebuie să satisfacă aceste interese. Prin răspunsul dat se transmit atât cunoștințele solicitate de către copil, cât și cuvintele cu privire la atitudinea pe care trebuie să o aibă acesta față de fiecare lucru sau ființă. Cu alte cuvinte, concomitent cu transmiterea de cunoștințe, se formează copilului o atitudine corespunzătoare, un anumit mod de comportare. Astfel, se înlesnește cunoașterea treptată a mediului înconjurător, ca și integrarea din ce în ce mai corectă a copilului în acest mediu. Totodată, noile cunoștințe dobândite devin un îndreptar prețios al acțiunilor întreprinse ulterior.

Abordarea educației ecologice în grădiniță prezintă anumite particularități metodologice, scopul principal fiind acela de a oferi fiecărui preșcolar posibilitatea de a manifesta o atitudine responsabilă, personală, față de mediul înconjurător. Orice copil poate deveni prieten al naturii cu condiția să respecte natura. Toate aspectele noi stârnesc curiozitatea copiilor, fapt ce se manifestă prin multiplele întrebări pe care le pun este necesar să îl facem pe copil să înțeleagă că în natură totul este folositor. Este necesar ca, încă din perioada preșcolară, copiii să cunoască natura și să înțeleagă legile care o guvernează, deoarece este și necesară, dar și posibilă formarea unei atitudini ecologice la această vârstă. Curiozitatea pe care copiii o manifestă față de fenomenele naturii trebuie menținută și transformată într-o puternică dorință de a o cunoaște și înțelege din ce în ce mai bine.

Observarea sistematică a dezvoltării și schimbării în timp a plantelor, a creșterii și îngrijirii animalelor, educă atenția, spiritul de observație, deprinderea de a sesiza schimbările din natură și dorința de a cunoaște cauzele acestora. Noile cunoștințe transmise copiilor cu prilejul observării diferitelor fenomene ale naturii sunt înțelese și memorate cu multă ușurință.

Răspunzând la întrebările preșcolarilor, educatoarea trebuie să le explice fenomenele respective în raport cu capacitatea lor de înțelegere. Astfel, orizontul de cunoaștere al copiilor se îmbogățește treptat, ceea ce permite să înțeleagă că plantele și animalele au nevoie de anumite condiții de dezvoltare (hrană, căldură, lumină, adăpost), că trebuie îngrijite de om sau că fiecare fenomen este rezultatul unei cauze, că fenomenele sunt legate între ele și depind unele de altele.

Înțelegerea treptată, pe baza cunoștințelor transmise de educatoare, a fenomenelor naturii, a interdependenței dintre ele, a cauzelor care le-au provocat contribuie din plin la însușirea de către copii a unor elemente științifice despre natură. Observarea sistematică a naturii de către copii, sub îndrumarea educatoarei contribuie la îmbogățirea cunoștințelor lor, la înțelegerea adecvată a fenomenelor naturii, la dezvoltarea spiritului de observație, a gândirii și limbajului.

Observând natura, copiii pot, de asemenea, sub îndrumarea adultului să sesizeze frumusețile ei și să o îndrăgească. În felul acesta li se educă simțul estetic, sentimentul de admirație, de dragoste și mândrie pentru bogățiile și frumusețile naturii patriei noastre.

De asemenea, mediul înconjurător oferă copiilor și alte posibilități de cunoaștere. Este vorba de cunoașterea muncii oamenilor, a diferitelor meserii, a rezultatelor activității umane în diferite domenii. Prin însușirea de noi cunoștințe despre aceste aspecte ale vieții sociale, copiii își largesc orizontul, își dezvoltă interesul pentru cunoașterea activității omului, li se educă dragostea și respectul față de om și de rezultatele muncii lui. Din acest motiv este necesar să le oferim copiilor, încă de la vârsta preșcolară, posibilitatea de a cunoaște frumusețile și beneficiile pe care natura ni le oferă, de a se bucura de natură cu frumusețile ei și de a le forma o atitudine responsabilă față de mediul înconjurător.

Prin desfășurarea unor Proiecte de Parteneriat cu diverse instituții, la nivel local, așa cum a fost colaborarea dintre grădinița noastră și Muzeul de Istorie și Științele Naturii Aiud am contribuit la atingerea obiectivelor educaționale din domeniile știință, tehnologie, inginerie, arte și matematică (STEM). În urma activităților desfășurate, copiii au dobândit multe cunoștințe despre problema schimbărilor climatice, despre rolul autorităților, instituțiilor, companiilor în combaterea schimbărilor climatice și protejarea mediului, despre relaționarea pozitivă a omului cu natura și

despre importanța dobândirii unui comportament de protejare și îmbunătățire a calității mediului, inclusiv de utilizare responsabilă a resurselor naturale, am desfășurat activități educaționale de observare și explorare a biodiversității ecosistemului Balta Aiud și împrejurimi, alături de reprezentanți ai instituției. A fost o activitate atractivă, interesantă, distractivă și o colaborare minunată alături de specialiști, astfel încât preșcolarii au înșușit informații valoroase necesare îmbogățirii culturii.

Orice copil poate deveni prieten al naturii cu condiția să respecte natura. Toate aspectele noi stârnesc curiozitatea copiilor, fapt ce se manifestă prin multiplele întrebări pe care le pun este necesar să îl facem pe copil să înțeleagă că în natură totul este folositor. Se impune ca încă din grădiniță, copilul să cunoască formele de viață existente în mediul înconjurător, diversitatea lor și să învețe să le ocrotească.

Comparând fenomenele, preșcolarul învață să gândească despre natură, iar dificultățile întâmpinate în cunoașterea ei se risipesc și rămâne trează dorința de „a ști”. Cu multă răbdare, perseverență și tact copilul va deveni receptiv și sensibil la nevoile naturii, pătrunzând încet tainele acesteia, descoperindu-i frumusețea și armonia. Ea poate trezi interesul copiilor pentru astfel de proiecte, o serie de activități care să le arate copiilor cum se petrec anumite fenomene, cum se mișcă anumite lucruri din mediul înconjurător, care sunt sunetele naturii și care sunt urmările acțiunilor omului asupra naturii.

În cadrul desfășurării la nivelul unității noastre școlare a unui program de voluntariat „Atelierele de Vară, Șotron”, realizat în parteneriat cu Asociația Ovidiu Ro, am realizat cu copiii experimentul „De la Sămânță la Plantă”, un experiment de lungă durată pentru ca preșcolarii să observe atât modul în care are loc procesul de germinație, dar și care sunt factorii ce întrețin viața și influențează creșterea și dezvoltarea plantei din sămânță (apa, aerul, lumina și căldura). Copiii au demonstrat grijă și interes, udând boabele de fasole ori de câte ori a fost necesar. Zi de zi, au urmărit și au observat cum evoluează încolțirea acestora, notând datele într-un grafic.

După o zi, copiii au observat că fiecare bob încolțit a dezvoltat câte o tulpină cu frunze, care a crescut 2 cm. După două săptămâni, boabele de fasole au încolțit 3-4 cm. Au avut grijă, să nu lăsăm plantele neudate și să le așezăm din nou la fereastră, după ce le-au observat, iar după ce au făcut rădăcină, le-au plantat în grădina de legume.

Avem datoria și obligația de a sprijini copiii în cunoașterea unor elemente din tainele universului, de a-i învăța să exploreze lumea înconjurătoare, să o analizeze, să pună întrebări și să exprime opinii și să-i încurajăm în toate acțiunile pe care le întreprind. Prin implicarea copiilor în activități de cunoaștere și înțelegere a unor fapte și fenomene din universul apropiat, prin cunoașterea frumuseților și beneficiilor unei vieți în mijlocul naturii, se formează copiilor o atitudine corectă, responsabilă față de mediul apropiat pentru o viață civilizată și sănătoasă.

În concluzie, putem afirma că scopul educației ecologice este acela de a-l face pe copil să cunoască, să-și însușească, să respecte normele și regulile de prevenire și combatere a efectelor nedorite cauzate de unele fenomene naturale, de protejare a mediului înconjurător, de menținere a sănătății individuale și colective și să înțeleagă necesitatea cultivării comportamentelor și atitudinilor de protecție și autoprotecție în raport cu natura.

Bibliografie:

1. Pro Ecologia Mileniului III – revista de educație ecologică, ed. Reprograph, ian. 2010, pg.5;
2. Eco viața-revista de educație ecologică, editura Arves, p.156;
3. www.educatieecologica.ro